

Sekretariát federálního ministerstva vnitra
právní odbor – dokumentace

ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

ČESkoslovenské socialistické republiky

Ročník 1981

V Praze dne 1. června 1981

Číslo 17

PŘÍSNĚ TAJNÉ!

Výtisk číslo: * 000017

ZÁKLADNÍ DOKUMENTY

ODTAJNENÉ

k realizaci bezpečnostní politiky strany a socialistického státu
po XVI. sjezdu Komunistické strany Československa

PRAHA 1981

ROZKAZ

Platnostní
Sjed

MINISTRA VNITRA

ČESkoslovenské socialistické republiky

Ročník 1981

V Praze dne 1. června 1981

Číslo 17

*Zrušený podle RNU ČSSR, ČSR, SSR č. 3/1987,
ODPODNE! CPKM-3867/2001*
22 dní 11.10.2001

ZÁKLADNÍ DOKUMENTY k realizaci bezpečnostní politiky strany a socialistického státu po XVI. sjezdu Komunistické strany Československa

Předsednictvo ústředního výboru Komunistické strany Československa projednalo a schválilo 22. května 1981 základní dokumenty federálního ministerstva vnitra, ve kterých jsou zhodnoceny výsledky dosažené při realizaci bezpečnostní politiky strany po XV. sjezdu Komunistické strany Československa a stanoveny cíle a hlavní úkoly bezpečnostních orgánů k realizaci generální linie výstavby socialistické společnosti po XVI. sjezdu Komunistické strany Československa.

V souladu se závěry XVI. sjezdu Komunistické strany Československa a bezpečnostní politikou strany a socialistického státu

v y d á v á m

v příloze tohoto rozkazu „Základní dokumenty k realizaci bezpečnostní politiky strany a socialistického státu po XVI. sjezdu Komunistické strany Československa“.

Zrušuji RMV ČSSR č. 42/1976.^{*)} *Zrušeno.*

Č. j. SM-0027/OI-1981

Ministr vnitra ČSSR:
doc. PhDr. Jaromír OBZINA, DrSc., v. r.

^{*)} Podle čl. 83 služebního předpisu MV-adm-I-3 je třeba zrušený rozkaz vrátit do 30 dnů právnímu odboru sekretariátu FMV.

**Zpráva o plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti, Pohraniční stráže
a vojsk ministerstva vnitra v letech 1976—1980**

I

Úkoly stanovené bezpečnostním orgánům k realizaci generální linie výstavby socialistické společnosti po XV. sjezdu KSČ byly zakotveny v pěti základních dokumentech:

1. Zaměření bezpečnostní politiky strany a státu mezi XV. a XVI. sjezdem KSČ.
(PÚV KSČ dne 19. prosince 1975)
2. Hlavní směry činnosti Sboru národní bezpečnosti a vojsk ministerstva vnitra na období do roku 1980 a Střednědobý plán činnosti Sboru národní bezpečnosti a vojsk ministerstva vnitra na léta 1976—1980.
(PÚV KSČ dne 19. prosince 1975)
3. Hlavní směry vědeckotechnického rozvoje v oboru působnosti ministerstev vnitra na období 6. pětiletky.
(ROS dne 22. dubna 1976)
4. Programové zaměření kádrové a personální práce na léta 1976—1980 a zabezpečení stanovených cílů.
(SÚV KSČ dne 30. srpna 1976)
5. Obsahové zaměření marxisticko-leninské přípravy na léta 1976—1980.
(SÚV KSČ dne 28. září 1976)

Úkoly stanovené na základě projednaných dokumentů byly v souladu s vývojem vnitřní a mezinárodní situace i v návaznosti na následná usnesení plenárních zasedání ÚV KSČ konkretizovány v „Základních zaměřeních služební činnosti Sboru národní bezpečnosti a vojsk ministerstva vnitra“ na jednotlivá léta 6. pětiletky, které byly vždy projednány PÚV KSČ.

Základním principem důsledně uplatňovaným při realizaci bezpečnostní politiky KSČ bylo a je upevňování **vedoucí úlohy strany na všech stupních řízení**. Dokumenty zásadního charakteru, týkající se činnosti Sboru národní bezpečnosti (dále jen „SNB“), Pohraniční stráže (dále jen „PS“) a vojsk ministerstva vnitra (dále jen „vojska MV“), byly předkládány k projednání vrcholným stranickým a státním orgánům (početní přehled je uveden v příloze č. 1).

Generálnímu tajemníku ÚV KSČ byly předkládány zejména informace o morálně politickém stavu příslušníků SNB a dodržování socialistické zákonnosti v SNB, informace o pří-

pravě na jednání států — účastníků KBSE v Bělehradě v roce 1977 a další dokumenty.

V dokumentech předložených PÚV KSČ převládaly zprávy o bezpečnostní situaci v ČSSR, zprávy o morálně politickém stavu příslušníků SNB, PS a vojáků z povolání vojsk MV (dále jen „vojáci vojsk MV“), zprávy o plnění hlavních úkolů SNB, PS a vojsk MV vždy za uplynulý rok a návrhy základního zaměření služební činnosti SNB, PS a vojsk MV na příští rok a informace o plnění směrnic o úpravě právních vztahů ČSSR k čs. občanům, kteří se zdržují v cizině bez povolení čs. úřadů.

V sekretariátu ÚV KSČ byly projednávány zejména kádrové návrhy ministra vnitra ČSSR, vyhodnocení průběhu a úrovně marxisticko-leninské přípravy příslušníků SNB, PS, a vojáků vojsk MV a plány zahraničních styků funkcionářů FMV, MV ČSR a MV SSR.

V Radě obrany státu byly projednány zejména návrhy zákonného opatření předsednictva Federálního shromázdění o mimořádných opatřeních v zájmu obrany a bezpečnosti ČSSR v době branné pohotovosti státu, směrnice pro používání zpravodajské techniky, zpráva o činnosti a dalším zaměření vojenské kontrarozvědky, zpráva o činnosti radiokontrarozvědné a radiorozvědné služby a další dokumenty.

Ve vládě ČSSR byly projednávány kontrolní zpráva o stavu dodržování zákonnosti v oblasti socialistické ekonomiky a její ochrany před trestnou činností, zpráva o plnění linie XIV. sjezdu KSČ v SNB, PS a vojskách MV a návrh zaměření bezpečnostní politiky strany a státu mezi XV. a XVI. sjezdem KSČ, zprávy o stavu kriminality v ČSSR a o opatřeních SNB ke zvýšení účinnosti boje proti kriminalitě a další dokumenty. Obdobné dokumenty týkající se problematiky Veřejné bezpečnosti byly předkládány MV ČSR a MV SSR vládám ČSR a SSR.

Na úrovni krajských správ SNB i okresních správ SNB byly projednávány všechny zásadní otázky s územními stranickými a státními orgány. Stranické orgány poskytovaly a poskytují bezpečnostním orgánům při realizaci jejich funkcí a úkolů bezpečnostní politiky strany a státu všeestrannou pomoc a účinnou podporu.

K plnění náročných úkolů SNB, PS a vojsk MV přispělo další prohloubení vedoucí úlohy strany v podmírkách nedílné velitelské pra-

vomoci. Stranické orgány a organizace v SNB, PS a vojskách MV se v plném rozsahu podílely na zabezpečování plnění služebních úkolů, na kádrové a personální práci a na politické a ideově výchovné činnosti. Významným přílohem byla i práce společenských organizací (SSM, ROH, SČSP), zejména na úseku rozvoje aktivity a iniciativy příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV a občanských pracovníků.

V souladu s programovým zaměřením byla v hodnoceném období věnována značná pozornost **upevňování jednoty obou složek SNB** a součinnosti SNB s PS a vojsky MV s cílem vytvořit monolitní bezpečnostní aparát, řešící společné hlavní úkoly.

K tomuto účelu byly kromě jiného rozpracovávány i základní teoretické otázky bezpečnostní politiky strany a socialistického státu a organizovány celoresortní ideologické a vědecko-teoretické konference (příloha č. 2).

Legislativně a řídícími akty ministra vnitra ČSSR byly vymezeny součinnostní úkoly a zvýšena vzájemná zainteresovanost složek SNB, PS a vojsk MV na praktických výsledcích dosahovaných při realizaci bezpečnostní politiky strany a státu. Princip upevňování jednoty složek SNB byl a je i jedním ze základních kritérií při posuzování účelnosti změn organizační struktury útvarů SNB, PS a vojsk MV. Kladem je, že došlo k výraznému posílení jednoty složek StB a VB zejména na okresním stupni řízení, tedy v přímém výkonu bezpečnostní služby.

I přes dosažené výsledky bude i nadále potřebné upevňovat a prohlubovat vzájemné vazby složek SNB, PS a vojsk MV v boji s protispolečenskou činností při současném zabezpečení konspirace používaných specifických forem a metod jejich práce.

K **upevnění jednotného řízení SNB** jako jednoho z předpokladů akční jednoty SNB, PS a vojsk MV bylo nezbytně nutné řešit i zásadní **otázky struktury bezpečnostního aparátu**.

Byla stanovena nová organizace FMV a útvarů SNB podřízených FMV. V návaznosti na organizační změny byla upřesňována odpovědnost náměstků ministra vnitra ČSSR za řízení útvarů a vymezeny jejich pravomoci. Obdobné organizační změny byly provedeny i v rámci MV ČSR a MV SSR. Upřesněny byly vztahové otázky mezi FMV, MV ČSR a MV SSR v oblasti řízení Veřejné bezpečnosti.

Ke zkvalitnění systému řízení a k zabezpečení výkonu bezpečnostní služby bylo upraveno postavení a organizační struktura krajských správ SNB.

S cílem vytvořit účinný výkonný článek SNB v okresech byly v souladu s usnesením 39. schůze PÚV KSČ ze dne 8. dubna 1977 zří-

zeny okresní správy SNB; tím byly vytvořeny podmínky pro jednotné velení a centralizaci pravomocí i odpovědností za realizaci bezpečnostní politiky v teritoriích. Zpráva o realizaci usnesení 39. schůze PÚV KSČ byla provedena v PÚV KSČ v listopadu 1980.

Pro další zefektivnění činnosti čs. rozvědky byly v jednotlivých krajích upraveny vazby mezi čs. rozvědkou a kontrarozvědkou podřízením oblastních odborů správám StB na KS SNB.

V zájmu dalšího prohloubení koncepcnosti řízení, racionalizace činností a ke zvýšení efektivnosti využívání sil a prostředků bylo centralizováno řízení politickovýchovné práce v SNB, sjednoceno řízení resortní školské soustavy, integrována spojovací služba a vybudována pracoviště pro operativní řízení a konstituována jednotná vědeckovýzkumná základna. Byl dobudován ucelený, vzájemně propojený systém resortních zdravotnických zařízení, včetně Ústřední nemocnice SNB a vojsk MV v Praze a nemocnice SNB v Bratislavě. Organizačními opatřeními byly vytvořeny podmínky pro prohloubení bezpečnostního charakteru PS a pro efektivní řízení a velení v útvarech vojsk MV.

Byla přijata zásadní, účinná legislativní i realizační opatření k celkovému zkvalitnění plánování služební činnosti v resortech MV. Přesto však bude nezbytné dále propracovat metodiku plánování služební činnosti, především s cílem zracionalizovat a zefektivnit činnost na tomto úseku.

Ke zkvalitnění řídící práce a výkonu služby napomáhala kontrolní činnost inspekčních útvarů, která byla jednotně metodicky ovlivňována v rámci resortů MV a zaměřena především k hlavním problémům služby.

K dalšímu zkvalitnění řízení bude v příštím období potřebné propracovat, za využití zkušeností a poznatků zejména sovětských přátel, modely vědeckého řízení, které umožní prohloubit koncepcnost a operativnost řídící činnosti. Modifikovaný systém bude nezbytné propracovat i pro řízení SNB, PS a vojsk MV za branné pohotovosti státu.

Jedním ze základních principů realizace bezpečnostní politiky strany v uplynulém období se stalo další **prohlubování internacionálního charakteru** obsahu bezpečnostní práce a prohlubování součinnosti s bezpečnostními orgány ostatních socialistických států, především Sovětského svazu. Zkvalitnila se výměna poznatků a zlepšila se koordinace a součinnost při realizaci společných akcí.

V roce 1977 se uskutečnila v MLR a v roce 1980 v SSSR porada zástupců kontrarozvědek zemí socialistické soustavy k problémům společného boje proti ideologické diverzi.

V roce 1978 byla uskutečněna v ČSSR porada spřátelených rozvědek. V témže roce na poradě spřátelených bezpečnostních sborů byl dohodnut společný postup v boji proti mezinárodnímu terorismu.

V roce 1979 se konala ve Varšavě konference představitelů spřátelených kontrarozvědek. Závěry konference podstatně ovlivnily a nadále ovlivňují zaměření činnosti čs. kontrarozvědky v boji proti vnějšímu protivníku. Obdobná konference se uskutečnila v roce 1980 v Mongolsku.

K prohloubení internacionální spolupráce po linii Veřejné bezpečnosti bylo přínosem zejména kriminalistické symposium konané v roce 1977 v Brně.

Realizací smluvních závazků a zahraničních styků došlo k upevnění bratrských vztahů zejména s bezpečnostními orgány zemí světového socialistického společenství. Úspěšně byly rovněž rozvíjeny internacionální vztahy s rozvojovými zeměmi. Od 1. ledna 1976 uzavřelo FMV celkem 103 mezinárodních resortních smluvních dokumentů, přičemž ke dni 31. prosince 1980 je jich v platnosti celkem 108 (včetně dokumentů uzavřených již dříve). K upevňování internacionálního obsahu bezpečnostní práce bude nezbytné přijmout a realizovat konkrétní opatření směřující zejména ke zvýšení iniciativy a aktivity čs. bezpečnostních orgánů při zajišťování společných úkolů, zvláště v oblasti vedeckotechnického rozvoje a při vzájemném vyměňování poznatků o rozvoji nových forem a metod bezpečnostní práce.

Základním principem realizace úkolů SNB, PS a vojsk MV je **uplatňování socialistické zákonnosti**. K důslednému dodržování ústavy, zákonů, socialistického právního řádu a právního vědomí našeho lidu jsou realizována opatření stanovená v rozkaze ministrů vnitra ČSSR, ČSR, SSR č. 1/1979 - obsahové zaměření a organizace hodnocení morálne politického stavu. Náčelníkům a velitelům byly rozkazem ministra vnitra ČSSR č. 32/1977 stanoveny konkrétní úkoly k prohlubování právního vědomí a k zajištění důsledného uplatňování práv a povinností všemi příslušníky SNB, PS a vojáky vojsk MV.

Dodržování socialistické zákonnosti je pravidelně projednáváno v poradních orgánech ministrů vnitra ČSSR, ČSR a SSR. O situaci jsou pravidelně informovány vrcholné stranické a státní orgány. Obdobně je tomu i v krajinách a okresech. Při zásazích SNB, PS a vojsk MV nedošlo v uplynulém období ani k jednomu závažnému porušení socialistické zákonnosti.

Rovněž druhému aspektu socialistické zákonnosti, tj. legislativní činnosti byla v hod-

noceném období věnována soustavná pozornost. V oblasti vnější legislativy bylo připraveno ve spolupráci s příslušnými resorty 58 právních norem, zejména z oblasti trestního a správního práva. Na úseku legislativy byla přijata a postupně realizována konkrétní opatření ke kodifikaci, stabilizaci a snížení počtu interních norem. Přesto se však nepodařilo podstatně snížit jejich počet, o čemž svědčí následující přehled platných norem:

k 1. lednu 1976 k 31. prosinci 1980

FMV	569	531
MV ČSR	201	130
MV SSR	181	187

Pro příští období jsou přijata konkrétní opatření ke zlepšení stavu na tomto úseku.

V souladu s hlavním posláním socialistického bezpečnostního aparátu byla rozvíjena **preventivně výchovná a profylaktická činnost**, směřující zejména k zamezení protispolečenského jednání. Vhodnou kombinací všech preventivně výchovných opatření a správně výchovným postihem pachatelů trestné činnosti se podařilo zabránit vnitřnímu i zahraničnímu nepříteli realizovat jeho základní záměry vůči ČSSR v celém pětiletém období a zvláště v roce 1978.

Pozitivní výsledky byly docíleny v omezování negativní činnosti závadových skupin (PLASTIC PEOPLE a dalších), a to realizací celostátní profylaktické akce „KAPELA“. Účinnými opatřeními v boji s trestnou činností byly celostátní preventivně bezpečnostní akce, zaměřené zejména na prevenci u narušených osob, na ochranu veřejného pořádku, na vyptární hledaných osob a věcí, na zvýšení dopravní kázně, k zabránění krádeží a ztrát zbraní, munice a trhavin. Tyto akce měly rovněž pozitivní vliv na pokles některých druhů tzv. uliční kriminality. Také preventivně bezpečnostní akce prováděné v rámci komplexních opatření k ochraně čs. ekonomiky před mimoriádnými událostmi přinesly řadu pozitivních výsledků. Na základě zkušeností byly zpracovány typové projekty pro jednotlivé druhy bezpečnostně preventivních a pátracích akcí a rozpracovány typové plány k provedení bezpečnostních opatření proti případům mezinárodního terorismu, únosům letadel, politickému vydírání apod.

Byla zintenzivněna i činnost vyšetřovacího aparátu podle § 164 odst. 2 tr. řádu — využíváním institutu upozornění. I přes úsilí bezpečnostních orgánů se však vždy nedáří ovlivnit příslušné hospodářské orgány a organizace, aby důsledně a včas přijímaly potřebná účinná opatření k nápravě zjištěných nedostatků.

Úroveň preventivní výchovné práce byla v uplynulých pěti letech pravidelně vyhodnocována a o zjištěném stavu byly informovány vrcholné stranické orgány.

Centralizací řízení politickovýchovné práce v resortech MV byly vytvořeny i podmínky pro jednotné řízení **propagační a publikační činnosti**. Zvýšila se účinnost, rozsah a obsah propagace společenského poslání SNB, PS a vojsk MV všemi prostředky masového působení. V bezpečnostní propagandě převládá preventivní výchovné působení ke snižování kriminality, ke zvyšování bezpečnosti silničního provozu a k právní výchově občanů.

FMV přispělo propagační činností v boji proti ideologické diverzi a špiónážní činnosti imperialistických rozbědek, k odhalování zájemů exponentů politické emigrace i vnitřních nepřátel socialismu.

Úspěšně byla rozvinuta spolupráce s uměleckými svazy, s literárně dramatickými redakcemi Čs. rozhlasu a Čs. televize, s Filmovým studiem Barrandov a vybranými nakladatelstvími. Pozitivně se odrazila v rozhlasové a televizní tvorbě („30 případů majora Zemana“), při výrobě celovečerních filmů s bezpečnostní tematikou i v úrovni ideově tematických plánů nakladatelství.

Specifické místo v propagační a publikační činnosti mají časopisy FMV „Bezpečnost“, „Pohraničník - Stráž vlasti“, „Signál“, bezpečnostní vysílání Čs. rozhlasu a Čs. televize.

V souladu se závěry XV. sjezdu KSČ byla na všech úsecích činnosti SNB, PS a vojsk MV prohloubována a rozvíjena **socialistická demokracie**. Byla prohloubena koordinace práce bezpečnostních orgánů s ostatními orgány činnými v trestním řízení a zvláště pak s volenými orgány státní moci a správy — národními výbory. Byl upevňován svazek a rozvíjena spolupráce se státními, hospodářskými a společenskými orgány a organizacemi a plánovitě vytvářeny podmínky pro rozšířování účasti pracujících na realizaci bezpečnostní politiky strany a státu.

Úspěšně jsou realizovány závěry V. celostátní konference Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti, která se uskutečnila v roce 1977. Prohloubila se spolupráce orgánů PS a ochrany státních hranic s obyvatelstvem pohraničního území. Zejména se zvýšila aktivita a iniciativa pomocníků PS. Bližší údaje jsou uvedeny v příloze č. 3. V souladu s uzavřenými dohodami byla prohloubována součinnost s Liďovými milicemi.

Rovněž aktivní zapojení příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV ve volených stranických a státních orgánech a společenských organizacích vytvářelo příznivé předpoklady k dalšímu upevňování spojení SNB, PS a vojsk MV

s lidem a ke zvyšování jejich společenské autority.

Realizace programu kádrové a personální práce na léta 1976—1980 představuje z hlediska dosažených výsledků významnou etapu důsledného uskutečňování kádrové politiky strany v SNB, PS a vojskách MV. Byla prohloubena vedoucí úloha strany. Došlo k třídně politickému zpevnění SNB, PS a vojsk MV, zlepšila se péče o odborný a politický růst vedoucích a řídících kádrů, plánovitost v práci s kádrovými rezervami. Byl zkvalitněn výběr a třídně politické složení nově přijímaných příslušníků a byly posíleny jejich právní a sociální jistoty.

V uplynulém období byla důsledně rozpracována a na podmínky SNB, PS a vojsk MV aplikována usnesení vrcholných stranických orgánů. Mimořádná pozornost byla věnována realizaci usnesení sekretariátu ÚV KSČ z 3. května 1978 ke zkvalitnění práce s nomenklaturními kádry a usnesení předsednictva ÚV KSČ z 30. června 1978 k dalšímu zlepšení činnosti kádrových a personálních útvarů ve státních a hospodářských orgánech.

SNB jako celek si zachoval požadované třídně politické a sociální složení. Po několikaletém úsilí stranických orgánů a organizací v SNB byl nejen zastaven pokles, ale dosaženo mírného vzestupu stranické organizovanosti, která k 31. prosinci 1980 činila 72,6 %. Pozitivní výsledky byly dosaženy v organizovanosti důstojníků a praporčíků PS a ochrany státních hranic. V letech 1976—1980 se zvýšila o 5,2 % a dosáhla 80 %.

Důležitou funkci sehrálo komplexní služební hodnocení nomenklaturních kádrů. Byla zpřísněna a průběžně propracována kritéria hodnocení a zvyšována účinnost kontroly uložených opatření.

Soustavná pozornost a péče byla věnována kádrům v nomenklatuře ÚV KSČ, ÚV KSS a krajských i okresních výborů strany. V kádrovém pořádku orgánů ÚV KSČ bylo v souvislosti s realizací usnesení vlády ČSSR č. 312 z 26. listopadu 1979 zařazeno k 1. lednu 1981 259 funkcí, z nichž 253 bylo obsazeno (u neobsazených 6 funkcí jsou připravovány 2 návrhy na řešení, ve 2 případech je dokončován výběr vhodných typů, ve 2 případech výběr dosud probíhá). V nomenklatuře ÚV KSS je zařazeno 43 funkcí, které jsou obsazeny.

Z hlediska dosaženého stupně vzdělání došlo ke kvalitativnímu posunu ve prospěch vysokoškolského vzdělání, kterého dosáhlo 75,9 procenta náčelníků zařazených v kádrovém pořádku orgánů ÚV KSČ. Úplného středního nebo středního vzdělání dosáhlo 21,4 % náčelníků a pouze 7 náčelníků (2,7 %) má základní vzdělání. Kvalifikační požadavky (vzdělání a pra-

xe) splňuje 67,3 % náčelníků zařazených v kádrovém pořádku orgánů ÚV KSČ a 9 % si kvalifikační požadavky doplňuje dalším studiem.

Do kádrových rezerv na funkce v kádrovém pořádku orgánů ÚV KSČ bylo ke dni 31. prosince 1980 zařazeno 164 příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV (z FMV 126, MV ČSR 22, MV SSR 16). Do kádrových rezerv na funkce v kádrovém pořádku ÚV KSS bylo zařazeno 44 příslušníků SNB. Třídní, sociální, věkové a národnostní složení a plnění kvalifikačních předpokladů nomenklatury ÚV KSČ a kádrových rezerv je uvedeno v příloze č. 4.

Rídící aparát výrazně prohloubil svou politickou a odbornou připravenost, a to zvýšenou intenzitou studia na resortních školách, studiem v SSSR, stranických, vojenských a cívilních škol.

Počet náčelníků v SNB s vysokoškolským vzděláním dosáhl 25,9 % a dalších 13,3 % v současné době získává vysokoškolské vzdělání. V kvalifikační struktuře se výrazně projevila změna u vedoucích funkcionářů OS SNB. Od roku 1977 se zvýšil počet funkcionářů OS SNB se stanoveným kvalifikačním požadavkem vzdělání o 26,5 % a dosáhl 64 %. Dalších 24,8 % vedoucích funkcionářů OS SNB studuje vysoké školy.

Ve věkové struktuře došlo k podstatnému zvýšení podílu náčelníků do 35 let věku, jejichž počet se téměř zdvojnásobil a dosáhl 33 %. Třídně politické a sociální složení celého řídícího aparátu SNB je následující (vyjádřeno v %):

Politická příslušnost		
čl. a k. KSČ	čl. SSM	neorg.
95	3,6	1,4

Sociální původ		
děl. a rol.	zam. st. spr.	ostatní
83,8	13,6	2,6

Třídní původ z hlediska původ. povolání			
mat. výr.	služby	duš. prac.	nezařaz.
79,5	4,1	9,4	7

Kvalitativních změn bylo dosaženo i v práci s kádrovými rezervami na řídící funkce v SNB, PS a vojskách MV v celostátním mě-

řítku. K 31. prosinci 1980 bylo vybráno a připravováno na řídící funkce celkem 3042 kádrových rezerv, čímž je kryta jejich potřeba na 77 %. Výrazně se zlepšilo kvalifikační a věkové složení kádrových rezerv. K uvedenému datu mělo 32 % kádrových rezerv vysokoškolské vzdělání a dalších 32,5 % bylo zařazeno do vysokoškolského studia. Ve věku do 35 let bylo 64,8 % kádrových rezerv, což odpovídá perspektivním potřebám obměny řídících kádrů v dalších letech. Všeobecnou přípravou kádrových rezerv je sledována jejich širší použitelnost.

V letech 1976–1980 nastoupilo k výkonu služby v SNB, PS a vojskách MV 19 613 nových příslušníků a vojáků z povolání, to je 103,9 % splnění úkolu stanoveného na uvedená léta. Z nově přijatých příslušníků SNB bylo 36,5 % členů a kandidátů KSČ a 57,2 % členů SSM. Důsledně se splnila orientace na získávání nových příslušníků z komunistických, dělnických a rolnických rodin, z nichž bylo přijato 93,2 % nových příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV. 72,3 % pracovalo před přijetím ve sféře materiální výroby (nepočítaje v to ženy, které jsou v naprosté většině přijímány z administrativních úseků práce).

Z hlediska stupně dosaženého vzdělání bylo přijato 8,3 % příslušníků a vojáků z povolání s vysokoškolským a 38,5 % s úplným středním vzděláním.

Výběr nových příslušníků SNB, PS o vojáků vojsk MV nepříznivě ovlivňuje zejména slabší populační ročníky, vyšší příjmy v preferovaných dělnických profesích a oblastech, zdravotní stav uchazečů a neuspokojivá bytová situace především v Praze, Bratislavě a Brně. Z těchto důvodů nebylo v hodnoceném období přijato celkem 34,2 % uchazečů způsobilých (z hlediska stanovených kvalitativních kritérií) k přijetí do služebního poměru.

Současně se zkvalitňováním výběru byla uskutečněna rozsáhlá opatření v politickovýchovné, kádrové a materiální oblasti s cílem omezit nežádoucí fluktuaci příslušníků SNB.

V roce 1980 došlo v porovnání s předcházejícími léty poprvé k výraznějšímu poklesu nežádoucí fluktuace. Například v porovnání s rokem 1978 byla nižší o 258 příslušníků SNB. Bylo uvolněno a propuštěno o 171 méně příslušníků s dobovou službou do 5 let. Je reálný předpoklad, že kategorie služebně mladších příslušníků se bude v následujících letech dále stabilizovat.

Celkově byl v letech 1976–1980 ukončen služební poměr s 15 839 příslušníky. Z toho téměř polovina odešla do starobního důchodu a více než pětinu představuje nežádoucí fluktuace. Ve zbývajících případech byl služební

poměr ukončen pro morálně politické nedostatky a ze zdravotních nebo závažných osobních či rodinných důvodů příslušníků. Počet nově přijatých byl v těchto letech o 2974 vyšší než počet, se kterými byl služební poměr ukončen. Pozitivní je především skutečnost, že k 31. prosinci 1980 byly početní stavy naplněny na 100 %.

Příznivými výsledky dosaženými v oblasti kádrové a personální práce v letech 1976-1980 byly vytvořeny v resortech MV dobré podmínky a předpoklady k úspěšnému zvládnutí nových, kvalitativně náročnějších úkolů vytyčených nejvyššími stranickými orgány a vládou ČSSR na období let 1981-1985 a výhledového programu do roku 2000.

Trvalá pozornost byla věnována i zvyšování morálně politického stavu příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV. Zejména rozkazem ministra vnitra ČSSR, ČSR, SSR č. 1/1979 byla stanovena konkrétní opatření k jeho upevňování. Úroveň morálně politického stavu byla v jednotlivých letech 6. pětiletky vyhodnocována. Zjištěný stav byl projednáván v poradních orgánech ministrů vnitra a hodnotící zprávy předkládány PÚV KSČ. Hodnocení morálně politického stavu a kázně bylo rovněž trvalou náplní celostátních aktivů a porad vedoucích funkcionářů resortů MV. Nezastupitelnou úlohu zde také mají základní organizace KSČ a SSM. Zvyšování úrovně jejich politickovýchovné práce je jedním z významných faktorů dalšího zkvalitňování morálně politického stavu.

I když je možno celkově hodnotit morálně politický stav jako dobrý, přetrávají dosud nedostatky projevující se zejména v případech nekvalitního plnění povinnosti, nepřijímání oznamení, v ústrojové kázni uniformovaných příslušníků a v jejich nevhodném vystupování na veřejnosti. Rezervy jsou především v náročnosti a politickovýchovné práci náčelníků a velitelů.

K odstranění nedostatků jsou realizována mj. i opatření přijatá na základě dopisu sekretariátu ÚV KSČ k práci s dopisy pracujících a preventivně výchovná opatření prováděná v součinnosti s vojenskými prokuraturami a soudy. Jednotliví neodpovědní pracovníci, kteří spáchali trestné činy převážně majetkové povahy, byli přísně potrestáni.

Přehled trestnosti příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV je uveden v příloze č. 5.

Na základě nové koncepce politické, odborné a všeobecné přípravy pracovníků resortů MV byla vybudována resortní školská soustava, která zajišťuje pro příslušníky SNB, PS a vojáky vojsk MV vzdělání od nástupní praporčické školy až po vysokoškolské studium a

vědeckou přípravu (v rozsahu stanoveném pro funkce).

Školním rokem 1974-1975 zahájila činnost Vysoká škola SNB. Byla přijata konkrétní opatření k postupnému soustředění vysokoškolských vzdělávacích kapacit v Praze, Bratislavě a Holešově a kapacit pro praporčické vzdělávání v Brně a v pohotovostních útvarech VB v Praze a Bratislavě.

Od ledna 1976 do konce školního roku 1979-1980 získalo vzdělání ve všech formách studia praporčické školy 19 208 příslušníků.

V období od ledna 1976 do konce školního roku 1979-1980 získalo úplné vysokoškolské vzdělání na VŠ SNB 2572 absolventů. Celkem 6128 příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV absolvovalo důstojnické vzdělávání.

Současně se zvyšováním úrovně a kvality výchovně vzdělávacího procesu je v rámci VŠ SNB rozvíjena vědeckovýzkumná činnost a zajišťován růst kvalifikace vědeckopedagogického sboru. VŠ SNB má dnes zařazeno v pedagogickém procesu: 1 člena korespondenta ČSAV, 2 doktory věd, 2 profesory, 20 docentů a 45 kandidátů věd. Zabezpečuje výchovu nových vědeckých kádrů pro potřeby resortu.

Ve srovnání s rokem 1974, kdy bylo započato s realizací resortního vzdělávacího systému, došlo ke konci roku 1979 ve vzdělanostní struktuře SNB k výrazným kvalitativním změnám. Počet příslušníků s vysokoškolským vzděláním se zvýšil o 2284, počet příslušníků SNB s úplným středním vzděláním vzrostl o 14 313. Došlo k poklesu příslušníků SNB se základním a středním odborným vzděláním o 12 872.

V resortních vzdělávacích zařízeních získalo od 1. ledna 1976 do konce školního roku 1979-1980 ve všech formách studia úplné praporčické vzdělání 19 208 příslušníků SNB, důstojnické vzdělání 2326 a vysokoškolské vzdělání 2148 příslušníků SNB. Nevysokoškolské vzdělávací formy při III. fakultě VŠ SNB absolvovalo 1955 příslušníků. Kvalifikační a speciální účelové kurzy v resortních vzdělávacích institutech delší 14 dnů absolvovalo od 1. ledna 1976 celkem 6395 příslušníků a krátkodobé kurzy 22 630 příslušníků.

Vzdělávání příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV na resortních školách je doplněno studiem na mimoresortních civilních, vojenských a politických školách a studiem v zahraničí. Zvláště významnou pomocí při zvyšování odborné i politické úrovně příslušníků je studium na školách KGB a MVD v SSSR. V hodnoceném období ukončilo v SSSR vysokoškolské studium 99 absolventů a 762 absolvovalo odborné kurzy a stáže.

Významnou součástí resortního vzdělávacího systému se stala průběžná služební a mar-

xisticko-leninská příprava zavedená v této pětiletce. Podařilo se vytvořit a upevnit její organizační strukturu, vybudovat studijní skupiny, vybrat a metodicky připravit přes 1500 lektorů a téměř 400 organizátorů. Přesto se při jejím řízení a organizování projevily určité problémy. Nedařilo se vždy spojovat výuku marxismu-leninismu s aktuálními otázkami života útvarů a pracovišť. Přičinou je menší zkušenosť lektorů, vedoucích studijních skupin, nízká úroveň kontroly i malá pozornost ze strany náčelníků.

Dalším účelovým využitím služební přípravy je zavedení pětiletého vzdělávacího cyklu pro praporčíky a důstojníky, kteří nesplňují kvalifikační předpoklady. Tato forma vzdělávání byla zahájena v září 1980 a je předpoklad, že během 7. pětiletky v ní získá požadované vzdělání téměř 18 000 příslušníků.

V průběhu hodnoceného období 1976—1980 se podařilo resortní vzdělávací systém nejen upevnit, ale též rozvinout tak, že v podstatě zabezpečuje kvalifikační přípravu všech příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV k výkonu služby.

II

Vývoj situace od XV. sjezdu KSČ potvrdil, že hlavní úkoly bezpečnostního charakteru byly SNB, PS a vojskům MV vytyčeny správně. Vycházely z objektivního hodnocení tehdejší mezinárodně politické a vnitřní situace a z předpokládané aktivity vnějšího i vnitřního protivníka.

Vedle toho však ovlivnily obsahové zaměření činnosti bezpečnostního aparátu do určité míry (zejména z hlediska soustředění sil a posunu v prioritě hlavních úkolů) i některé nové faktory v mezinárodním vývoji, které se ve specifické podobě promítly i do bezpečnostní situace uvnitř státu. Některé z nich se sice předpokládaly, v dalším vývoji však vystoupily s větší intenzitou.

Zásadní obrat v obsahu a používaných formách podvratné činnosti Západu nastal po nastupu CARTERA do funkce prezidenta USA. Změny vycházely z nově formulované doktríny „destabilizace komunismu“, jejíž charakteristickým rysem bylo provádění agresivního a ofenzívního zahraničně politického kursu proti zemím reálného socialismu a pokrokovým hnutím ve světě.

Ideovou platformou této doktríny byl a je militantní antikomunismus spekulující s tzv. otázkou lidských práv a občanských svobod. Cílem je umožnit legalizaci ideodiverzního působení Západu, zejména ideodiverzních center

amerického systému proti socialistickým zemím a povýšit vmešování do vnitřních záležitostí zemí světového socialistického společenství na oficiální politiku imperialismu.

Součástí zahraničně politické koncepce protivníka jsou však i záměry legalizovat nástroje ideologické diverze, působící přímo uvnitř socialistických zemí. Vedle snah o vytváření neomezených podmínek pro činnost západních novinářů, diplomatů a dalších osob při podněcování opozičních živlů jsou to zejména pokusy mezinárodně legalizovat tzv. vnitřní opozici v socialistických zemích a ztížit vytvořením vhodné atmosféry postih těch, kteří porušili ústavu a zákony.

Významnou úlohu v antisocialistické politice Západu sehrávají maoistické, militaristicke kruhy ČLR. Probíhající ekonomické i vojenské sbližování ČLR s USA dokumentuje jednotu strategických zájmů namířených proti světové socialistické soustavě. Nejvážnější je, že Čína již není prezentována jako politický oponent, ale vyhnaný nepřítel, který se intenzivně připravuje k válce proti Sovětskému svazu.

Velmi významnou roli v plánech imperialismu i nadále sehrává reakční část římskokatolické církve a její snahy o zneužití náboženského cítění lidu. Do ideologické diverze vůči socialistickým zemím jsou zapojována kromě tradičních církevních a náboženských organizací ve stále větší míře politicko-křesťanská seskupení, kupříkladu západoněmecké strany CDU a CSU, rakouská Volkspartei a další. Křesťanský demokratismus (klerikalismus) se stal (vedle sociáldemokratismu) druhou zásadní ideologií, pomocí níž jsou vedeny pokusy destabilizovat socialistické zřízení v ČSSR.

Vývoj ukázal, že zvýšená aktivita Vatikánu v mezinárodně politické oblasti (patrná zejména po zvolení nového papeže) zřetelně směřuje k těsnějšímu sepětí s taktilou nátlaku imperialismu na socialistické země. Výrazně zesílil klerikální antikomunismus.

V oblasti mezinárodních hospodářských vztahů byla patrná snaha zemí NATO a EHS dosáhnout (jako vhodného prostředku nátlaku) zvýšení závislosti „východních“ ekonomik na Západě. Při prosazování tohoto cíle zvolily diferencovaný přístup k jednotlivým socialistickým zemím.

V nepřátelské činnosti imperialismu proti socialistickým zemím si udržuje zvláštní a významné místo podvratná činnost speciálních služeb hlavního nepřítele. Byly zvýšeny rozpočty speciálních služeb Západu, zesílena koordinace jejich činnosti, rozšířena výměna informací o socialistických zemích, jsou provedeny společné podvratné akce. Rozšířily se

kontakty a spolupráce speciálních služeb kapitalistických států s rozvědnými a kontrarozvědnými službami prozápadních rozvojových zemí.

Změny v zaměření podvratné činnosti Západu se bezprostředně promítly i v postojích a činnosti kontrarevolučních a antisocialistických živlů v ČSSR (ideologicky i materiálně podněcovaných nepřátelskými centry v zahraničí a „politicky činnou“ emigrací). Jejich snahou bylo zformování akčně a ideově jednotné politické opozice v ČSSR, která byla západními centry od počátku koncipována jako „zárodek budoucího politického pluralitního uspořádání ČSSR“.

Těmto záměrům odpovídala i snaha o „zinternacionalizování opoziční činnosti“ a její koordinované provádění s „disidenty“ v ostatních socialistických zemích. Měla to být jedna z cest, jak přispívat k vytváření podmínek pro mezinárodní izolaci SSSR.

Na všechny nové jevy reagoval SNB, PS a vojska MV upřesňováním vytyčených úkolů a přijímáním odpovídajících opatření.

Čs. rozvědka se při získávání zpravodajských informací zaměřila na

- evropskou problematiku s důrazem na realizaci závěrů KBSE, na činnost NATO a EHS, NSR, jižního a jihovýchodního křídla NATO a situaci na Balkáně,
- činnost hlavního nepřítele USA v celosvetovém měřítku ve všech oblastech působení čs. rozvědky,
- činnost maoistického vedení ČLR,
- činnost nepřátelských speciálních služeb, včetně obrany čs. zastupitelských úřadů a čs. organizací v kapitalistických státech,
- problematiku vědeckotechnické rozvědky.

Zpravodajská produkce jak v množství, tak v kvalitě získávaných informací přes částečné zlepšení nedosahuje potřebné úrovně. Pozitivní je vznikající stupeň využitelnosti získaných materiálů a výslednost vlivových opatření. Průměrných výsledků bylo dosaženo v zajištování hlavních informačních úkolů, zejména v problematikách ČLR, EHS, ideodiverze, hnutí neangažovaných zemí, vztazích Západ—Východ.

Zvýšená pozornost byla po nástupu CARERA věnována zahraničně politické orientaci nové vlády USA. Počátkem roku 1977 byly včas zpracovány informace o plánech na zneužití tzv. lidských práv k pokusům o destabilizaci situace v socialistických státech a v mezinárodním komunistickém a dělnickém hnutí. V roce 1979 byla provedena analýza nových plánů v zahraničně politické a vojenské oblasti CARTEROVY globální politiky, která je uplatňována od začátku roku 1980.

Podařilo se odhalit propojení skupinky čs. emigrantů kolem PELIKÁNOVÝCH LISTŮ na Socialistickou internacionálu, zjistit zdroje financování a záměry. Dobrých výsledků bylo docíleno při odhalování činnosti MLYNÁŘE a JANOUCHA, který koordinuje finanční podporu čs. „opozicičníků“.

Aktivní opatření byla provedena proti Rádiu Svobodná Evropa (po stažení kpt. MINAŘÍKA), která vedla k organizačním a kádrovým opatřením ze strany CIA.

V problematice Vatikánu bylo odhaleno utajované spojení mezi tzv. nelegální katolicíkou církví a čs. kněžskou emigrací, vyvolávaná nedůvěra uvnitř kněžské emigrace a soustavně získávány informace o záměrech a metodách práce československé a slovenské sekce Rádia Vatikán.

Z činnosti vědeckotechnické rozvědky byly získány některé podklady, které představují ucelené projekční, konstrukční, technologické, výzkumné zprávy a materiály koncepčního charakteru. Přestože jejich využití se pozitivně odrazilo v úsporách v oblasti výzkumu i praktické aplikace vědeckotechnických poznatků, celková výslednost práce vědeckotechnické rozvědky co do obsahu nedosahuje žádoucí úrovně. Na úseku zbrojní a vojenské problematiky se zvýšila zpravodajská produkce sloužící k obraně socialistického společenství přibližně o 140 %.

Čs. rozvědka realizovala aktivní opatření v zahraničí i na území ČSSR, zaměřená na podporu československé zahraniční politiky, diskreditaci nepřítele a prohlubování jeho rozporů, narušování činnosti špiónážních, ideodiverzních a emigrantských center.

I přes uvedené pozitivní výsledky je nutné konstatovat, že v celkové činnosti čs. rozvědky existují značné rezervy. To se týká zejména politické rozvědky, kdy například jen s malým předstihem jsou odhalovány záměry a plány protivníka k jeho činnosti proti ČSSR a ostatním socialistickým zemím, nedáří se v potřebném rozsahu a kvalitě pronikat do hlavních zájmových objektů (zejména USA, zemí sdružených v NATO a Číny). Nedůsledně se plní úkoly k dalšímu kádrovému upevňování rezidentur a v doplňování agenturní sítě v zahraničí kvalitními a perspektivními lidmi.

Vzhledem k uvedenému došlo v prvním polovině roku 1980 ke kádrovým změnám ve vedoucích funkcích čs. rozvědky.

Kontrarozvědná činnost zaměřená na odhalování, rozpracování a dokumentování rozvědné a ideodiverzní činnosti speciálních služeb hlavního protivníka přinesla konkrétní výsledky. Bylo odhaleno 28 agentů západoněmecké a americké speciální služby (např. GROHMAN, ŠVEJDA, JANDA, GARBA a další).

Realizované případy a získané poznatky pomohly odhalit zájmy legalizovaných rozvědčíků v ČSSR, formy a metody jejich činnosti, zejména způsoby spojení s agenturou na čs. území.

Potvrdoilo se, že rozvědky hlavního protivníka pracují proti nám intenzívě a přísně konspirativně. Využívají kvalifikované agentury z řad čs. občanů a cizinců, prostřednictvím které získávají důležité utajované informace z politické, vojenské, vědeckotechnické a kulturní oblasti.

Podarilo se rozkrýt rezidentury speciálních služeb legalizované na zastupitelských úřadech USA, Francie, NSR v Praze a odhalit jednotlivé rozvědčíky na zastupitelských úřadech Velké Británie a Číny.

Byla zjištěno, že rezidenturu CIA na velvyslanectví USA tvoří přibližně 10 kvalifikovaných rozvědčíků. Rovněž se potvrdoilo, že na území ČSSR působí početná kvalitní agenturní síť americké rozvědky, která je řízena jak centrálou rozvědky z území NSR, tak i přímo rezidenturou na velvyslanectví USA. K předávání informací agentuře využívá tato rezidentura převážně neosobního spojení, zejména vnitřního poštovního styku.

Na velvyslanectví NSR v Praze pracuje rezidentura BND, složená z 9 kádrových rozvědčíků; podrobnější poznatky o vnitřní organizaci a systému práce rezidentury nebyly zatím zjištěny. Rezidenturu SDECE na zastupitelském úřadě Francie tvoří 9 rozvědčíků, jejichž zájem se soustřeďuje především do politické a vojenské oblasti. Dosud ztotožnění rozvědčíci SIS legalizovaní na britském velvyslanectví projevují přednostní zájem o ekonomické a politické informace.

Přes výsledky dosažené při odhalování nepřátelské činnosti rezidentur působících na zastupitelských úřadech zemí hlavního protivníka existují ještě v kontrarozvědné práci rezervy. Nedaří se dosud plně odhalovat konkrétní nepřátelskou činnost rezidentury. Jednotliví rozvědčíci jsou sice ztotožněni, o rozsahu jejich činnosti však zatím není podrobný přehled.

V rozhodujícím směru byla oslabena nepřátelská ideodiverzní činnost velvyslanectví USA v Praze (koncem roku 1978 a začátkem roku 1979 v důsledku kompromitace velvyslance USA a v roce 1980 zadřzením I. tajemníka T. NORWOODA při operativní akci) a některých západních novinářů, zejména pokud jde o jejich spojení s „opozičníky“. Protivníku se nepodařilo zneužít zejména 10. výročí internacionální pomoci ČSSR a podařilo se zabránit akcím, které by demonstrovaly existenci organizované „opozice“ v ČSSR. V období 1979–1980 se dařilo mařit ideodiverzní působení kul-

turního oddělení velvyslanectví USA v Praze, neboť byl získán dokument „Plán pro Československo“, obsahující záměry a konkrétní akce tohoto oddělení.

Pracovníci zastupitelských úřadů USA, Velké Británie, Francie a NSR pokračují ve styčích s „opozičníky“ a jsou nadále prostředníky pro jejich spojení s emigrantskými centry. Příslušníci speciálních služeb svůj styk utajují. Přímou pomoc „čs. opozičníkům“ poskytuje velvyslanectví Rakouska v Praze a je předpoklad, že se nadále bude v tomto směru angažovat.

Vojenští a letečtí přidělenci zemí hlavního protivníka zvýšili svou aktivitu při vizuální rozvědce a jsou agresivnější při pronikání do vojenských objektů. Při své činnosti využívají speciální technické prostředky.

Nedostatkem prováděných opatření vůči pracovníkům zastupitelských úřadů nesocialistických zemí je, že se vůči nim dosud nepodařilo stanovit takový režim omezení pohybu po ČSSR, který by znemožňoval jejich nepřátelskou činnost a vyjadřoval reciprocitu obdobných opatření, která platí pro naše diplomaty v některých kapitalistických státech.

V požadované míře se zatím nedaří zefektivnit rozpracování a dokumentování případů důvodného podezření z provádění vyzvědačství nebo jiné kvalifikované trestné činnosti. Podarilo se získat speciální techniku používanou vojenskými a leteckými přidělenci USA, Francie a Velké Británie ke kontrole vojenských objektů čs. a Sovětské armády.

Pokročilo rozpracování zastupitelského úřadu ČLR; byly získány a dokumentovány závažné poznatky o podvratné ideodiverzní činnosti diplomatů tohoto zastupitelského úřadu a výzvědné činnosti vojenského a leteckého přidělence. Novým prvkem je přímá orientace čínských diplomatů na pracovníky zastupitelských úřadů kapitalistických zemí, především USA. Nejtěsnější styky jsou mezi vojenskými odděleními, kde dochází k určité spolupráci a výměně poznatků. Pokračuje úzká zpravodajská součinnost mezi legalizovanými pracovníky speciálních služeb Číny a Korejské lidově demokratické republiky.

Je zjištěno, že vybrané funkce pracovníků zastupitelských úřadů Jugoslávie a Rumunska v ČSSR jsou obsazovány pracovníky speciálních služeb těchto zemí. Ke své činnosti využívají zastoupení svých firem, osoby s jugoslávskou nebo rumunskou státní příslušností trvale nebo krátkodobě žijící na území ČSSR, jakož i oficiálních a polooficiálních styků s čs. občany. U pracovníků zastupitelského úřadu Jugoslávie se projevuje snaha získat přehled o činnosti jugoslávské emigrace v ČSSR. Časté styky s pracovníky kapitalistických zastu-

pitelských úřadů a zastupitelského úřadu Číny, při nichž dochází k vzájemné výměně informací, udržují zejména pracovníci zastupitelského úřadu Rumunska.

Kontrarozvědná opatření na úseku boje proti vnitřnímu nepříteli pohotově reagovala na měnící se formy nepřátelské činnosti pravicově oportunistických a antisocialistických živlů. Podařilo se přispět k tomu, že byl zmařen záměr těchto živlů vnutit straně „dialog“ a tak se doma i v zahraničí prezentovat jako politická opozice schopná ovlivňovat vývoj v ČSSR.

Sjednocující programovou platformu různých skupinek antisocialistických a kontrarevolučních živlů i pokusem o narušení úspěšného rozvoje socialistické společnosti ČSSR se měla stát tzv. charta, zorganizovaná v roce 1977. „Opozičníkům“ bylo zabráněno v jejich snazech o sjednocení na platformě obhajoby lidských práv a svobod. Podařilo se mezi ně vnést rozpory, nedůvěru, exponenty „opozice“ izolovat a diskreditovat. Znemožněny byly pokusy „chartistů“ protisocialisticky ovlivňovat čs. veřejnost a v zahraničí vyvolat dojem spontánní nespokojenosti čs. obyvatelstva.

Samotná „charta 77“ byla soustředěným a koordinovaným postupem kontrarozvědné činnosti za využití všech forem zpravodajské práce do současné doby rozložena natolik, že není schopna vážnější organizované akce.

V souvislosti s opatřením prováděným proti činnosti „chartistů“ a ostatních „opozičníků“ bylo zabráněno skupince tzv. nezávislých socialistů v Praze a v Brně, aby se konstituovala jako součást „opozice“ v ČSSR. Podařilo se vyvolat roztržky mezi jednotlivými skupinkami „charty“ („exkomunisté“ proti trockistům) a omezit do té doby silný vliv pravicových oportunistů v „chartě“.

V dalším období bylo vhodně využito skutečnosti, že se do popředí zájmu „chartistů“ dostávala otázka rozdělování finančních prostředků získávaných „pro jejich podporu“ v ČSSR a zejména v zahraničí. Podařilo se kompromitovat některé jednotlivce natolik, že jsou označováni za osoby, které se chtějí na úkor druhých obohacovat.

Současně se přistoupilo k postupné likvidaci „sítě“ rozmnožovatelů a rozšiřovatelů „chartistických“ písemností. Při těchto opatřeních bylo zabaveno velké množství nepřátelských materiálů a byly zajištěny i psací stroje. Byla likvidována střediska rozmnožování nelegálních tiskovin v Praze a Ostravě. V té souvislosti se podařilo podstatnou měrou narušit vydávání protisocialistických písemností v edicích PETLICE a EXPEDICE a zabránit pokusům o vytváření tzv. nelegální kultury. Rovněž byly úspěšně rozkládány jednotlivé „opo-

ziční“ skupinky výtvarných umělců a zabraňováno nelegálnímu vydávání jejich tvorby v zahraničí.

Byly znemožněny snahy vytvořit tzv. svobodné odbory a tzv. výbory na ochranu odborářských práv v rámci „charty“. „Opoziční“ činnost výrazněji nepřesáhla oblasti hl. m. Prahy a Středočeského kraje a zcela ztrákovaly plány na aktivizaci stoupenců „charty 77“ na Slovensku.

Jako účinná metoda preventivní činnosti se ukázala opatření prováděná k nuceným výjezdům nejaktivnějších „opozičníků“ do zahraničí. Do 31. prosince 1980 vyjelo 33 signatářů „charty“ a jsou připravena opatření k dalším jedincům.

Dosud není uspokojivě zabraňováno stykům představitelů „opozice“ na zastupitelských úřadech kapitalistických států, které podnecují a podporují aktivitu „opozičních“ živlů a jsou jedním z kanálů oboustranné přepravy ideodiverzních materiálů.

Včas byla odhalena nová taktika „chartistů“ aktivizovat činnost prostřednictvím tzv. Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS). Proti šesti nejaktivnějším členům VONS bylo vedeno trestní řízení; VONS byl „chartisty“ znova doplněn a jeho noví členové se snažili pokračovat v původní činnosti. (Předsednictvu ÚV KSČ byla předložena „Analýza protičeskoslovenských výpadů Západu v souvislosti s postihem členů tzv. Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných“, která byla přílohou průběžné informace o bezpečnostní situaci v ČSSR ze dne 4. května 1980.)

Bыло docíleno odstoupení tří garnitur mluvčích „charty 77“. Začátkem roku 1980 byli mluvčími BATĚK, HROMÁDKOVÁ a REJCHRT, lidé doma i v zahraničí vcelku neznámí, bez potřebné autority a tudíž neschopni vtisknout „chartě“ jednotu a organizovanost. Proto od února 1980 byl vytvořen větší kolektiv mluvčích, ve kterém měly mít zastoupení všechny skupinky „chartistů“.

Proti původní koncepci „opoziční činnosti“, kterou prosazovali tzv. eurokomunisté, přešla činnost „charty 77“ na platformu „paralelních struktur“ podle plánů antikomunistických center. Z této koncepce vycházel i agresivnější jednání „chartistů“ vůči státní správě (například organizování „demonstrací“) i zvýšené množství anonymního vyhrožování násilnými trestními činy.

Taktika protivníka orientovaná na využívání paralelní činnosti a paralelních struktur je podrobována všeestrannému rozboru s cílem stanovit a realizovat proti ní účinné formy a metody kontrarozvědného působení.

Další bezpečnostní opatření vůči organizátorům a stoupencům „charty 77“ jsou cílevě-

domě zaměřena k její úplné likvidaci v následujícím období.

Podařilo se neutralizovat činnost antisocialistických živlů, členů bývalých kontrarevolučních organizací, zejména jejich snahy o spojení s „opozičníky“. Kontrola činnosti bývalých prominentů tzv. Slovenského štátu potvrdila, že pro společnost již nepředstavují vážnější nebezpečí.

Na úseku církví a náboženských sekt vzrostlo úsilí reakčního klérku římskokatolické církve a reakčního duchovenstva o likvidaci sdružení pokrovkových kněží PACEM IN TERRIS a o „rozšíření“ prostoru pro církevní činnost a dosažení nezávislosti na státní správě. Novým prvkem se stala snaha vytvořit svazek reakčního křesťanského klérku v ČSSR s reakčním klérem v socialistických, popřípadě v kapitalistických zemích. Došlo i k pokusům reakčních živlů v církvi spojit se v činnosti s „opozičníky“ pod hlavičkou obhajoby občanských práv a svobod.

V problematice reakčního klérku římskokatolické církve byly získávány cenné informace z vatikánského ústředí, upřesňující záměry podvratné činnosti Vatikánu a ideodiverzních církevních center proti ČSSR. Získané poznatky byly využitelné pro jednání mezi ČSSR a Vatikánem. Umožňovaly dále ovlivňovat církevní ordináře. Zvýšená pozornost byla věnována opatřením k ovlivnění kardinála TOMÁŠKA, včetně dezinformačního působení. Dařilo se odhalovat strukturu tajné církve a její záměry a cíle. V souvislosti s odhalením tajné tiskárny byly pro kriminální trestnou činnost nedovoleného podnikání trestně stíháni někteří nepřátelsky orientovaní duchovní a laici.

V Českobratrské církvi evangelické se podařilo prosadit nové vedení, které je až dosud schopné samo tlumit nepřátelskou aktivitu stoupenců „Nové orientace“ v této církvi.

Nepřátelská činnost zakázané náboženské sekty SVĚDCI JEHOVOVI je zjištována téměř na celém území ČSSR. Podařilo se vyvolat rozpory mezi členy vedení sekty a oslabit její negativní působení na okolí. Prováděná preventivně výchovná a profylaktická opatření se setkávají s kladným ohlasem v prostředí, v němž členové sekty žijí a pracují.

Dosud však nebyly nalezeny účinné způsoby, jak její činnost — v posledních letech stále více konspirativnější — neutralizovat. Sekta pokračuje v získávání nových členů, zejména v okruhu mladých lidí a intelligence, její členové rozmnoužují a rozšířují jehovistickou literaturu. V omezeném rozsahu proniká učení sekty i do ozbrojených sil ČSSR.

Byla rozložena sekta Principiální lidé a zbývající fanatičtí jednotlivci jsou pod zpravodajskou kontrolou.

Zlepšila se ochrana mládeže proti snahám o její získání „opozičníky“ a před vlivem zahraničních ideodiverzních center. Zvýšila se vyhledávací činnost zejména mezi „volnou mládeží“ a daří se omezovat co do počtu účastníků i srazů její shromažďování. Byl získán přehled o organizátorech „undergroundu“ a hudebních skupinách. Nejaktivnější z nich jsou kompromitování a izolování.

Zahraniční sionistické organizace pokračovaly ve snahách o posilování prosionistických nálad mezi židy v ČSSR a v úsilí o rozšíření svého vlivu na významné společenské oblasti v ČSSR. Spojení s bází sionismu v Československu udržují zejména prostřednictvím oficiálních nebo zakonspirovaných emisarů. Ti kromě zájmu o náboženský život a společenské uplatnění čs. občanů židovského původu často shromažďují zpravodajsky upotřebitelné informace a vyvíjejí ideodiverzní činnost. Hlavní sionističtí emisari jsou při cestách do ČSSR pod kontrolou, dosud však nebylo dosaženo výraznějších výsledků při dokumentaci jejich podvratné činnosti. Židovské náboženské obce v ČSSR jsou plně pod zpravodajskou kontrolou a účinně jsou neutralizovány vlivy sionistických ideologů na věřící židy.

Kontrarozvědná práce proti nepřátelské činnosti pravicových a antisocialistických živlů v čs. národním hospodářství byla především zaměřena na izolaci těchto osob a včasné předcházení připadným pokusům o otevřené vystoupení a negativní ovlivňování čs. pracujících a učňovské mládeže.

Část pravicově oportunistických a antisocialistických živlů, která se v organizacích a institucích zabývá teoretickými otázkami rozvoje a řízení čs. ekonomiky, využívá svého postavení k negativnímu ovlivňování řídících systémů v ekonomice. Navenek se však distančuje od otevřených akcí „opozičníků“. Další část těchto živlů otevřeně vyjadřovala své antisocialistické názory a snažila se navazovat styky s „chartisty“. Pro prokázanou trestnou činnost, spáchanou v některých případech ve spojení se zahraničím, bylo přistoupeno ke stíhání nepřátelských osob. Hlavní důvody byly podvracení republiky, pobuřování, ohrožování státního tajemství. Méně závažná jednání byla řešena formami prevence.

Zájem nepřátelských rozvědek a kapitalistických firem a monopolů je soustředěn na získávání informací o prognózách a plánech rozvoje čs. národního hospodářství, na vědu a techniku. Zjistilo se, že některé kapitalistické firmy a monopoly mají k dispozici podrobné údaje o čs. národním hospodářství. K odhalení rozvědné a podvratné činnosti jsou kontrarozvědkou nejen prováděna ochranná opatření objektů a mezinárodních akcí, ale byly i

voleny prostředky k pronikání do center tvorby hospodářské politiky v kapitalistických zemích proti ČSSR a ostatním státům RVHP.

Potvrdilo se, že vnější nepřítel využívá k získávání informací o čs. ekonomice a k pronikání do jednotlivých odvětví čs. národního hospodářství uplácení a korupce nepevných čs. občanů. Úplatky pobírají (a někdy vyžadují) jak pracovníci organizací zahraničního obchodu, tak pracovníci obchodních a výrobních organizací, kteří mohou ovlivnit předkontraktační jednání a realizaci obchodní operace ve prospěch určité kapitalistické firmy. Dochází tak k poškozování čs. ekonomiky v cenách, kvalitě, technických parametrech dodávaného zboží, někdy i k určité závislosti na kapitalistických vývozcích. V některých případech vede úplatkování i k přímé spolupráci s imperialistickými rozvědkami.

Tento závažný negativní jev, značně poškozující čs. národní hospodářství, je zapříčiněn nízkou politickou bdělostí a ostražitostí, hrubým porušováním zásad kádrové politiky a snahou pachatelů bezpracně se obohatit na úkor společnosti.

Vyšetřovacím aparátem StB bylo v období let 1976—1980 ukončeno trestní stíhání pro trestné činy namířené proti čs. ekonomice u 279 osob, z toho návrhem na podání obžaloby proti 190 pachatelům, což představuje 68 % žalovatelnosti. Nejvíce osob (87) bylo stíháno pro devizovou trestnou činnost (především podle § 124 a § 146 tr. zákona) a 41 osob pro hospodářské trestné činy (§ 125 až § 130 tr. zákona).

V uvedeném období bylo preventivně výchovnými opatřeními, která směřovala k zamezení pachání státobezpečnostních trestních činů a k předcházení trestné činnosti proti čs. ekonomice, ukončeno 5856 akcí. Tato opatření byla použita proti téměř 1700 osobám z řad intelligence, cca 1650 dělníkům a pracujícím v zemědělství, proti cca 700 antisocialistickým elementům a dále proti vízovým cizincům, příslušníkům církve a sekt. Z počtu osob, proti nimž bylo použito prevence, bylo 493 členů a kandidátů KSČ, 118 členů SSM a 18 příslušníků ostatních politických stran.

Mimořádná pozornost byla po celé období věnována kontrarozvědné ochraně ekonomických integračních vztahů. Celkem 185 čs. výrobních organizací a dále společné investiční, vývojové a výzkumné akce jsou chráněny kontrarozvědkou. Komplexně jsou rovněž ochraňována společná jednání v rámci RVHP, uskutečňovaná na našem území.

Mimořádným událostem v čs. národním hospodářství byla věnována zvláštní pozornost a k předcházení a odstraňování příčin jejich vzniku byla přijímána konkrétní opatření.

Dobrých výsledků bylo dosaženo zejména realizací celostátních preventivních akcí prováděných ve spolupráci s příslušnými státními orgány.

Důležité úkoly byly plněny v oblasti zkvalitňování a zdokonalování systému ochrany státního, hospodářského a služebního tajemství. Ochrana utajovaných skutečností je zabezpečována ve více než 8000 organizacích a institucích (to představuje asi 100 000 osob, které s utajovanými informacemi pracují). Prováděnými kontrolami jsou odhalovány nedostatky v uložení, manipulaci s utajovanými písemnostmi a zabezpečení rozmnožovací techniky a je zajišťována náprava.

Při ochraně čs. ekonomiky je nutné zlepšovat výslednost práce, zejména při provádění dokumentace trestných činů vyšší společenské nebezpečnosti, v konkretizaci odpovědnosti za vznik mimořádných událostí a za porušování pracovní disciplíny. Je rovněž žadoucí zkvalitnit informační činnost pro stranické a státní orgány. Za hlavní nedostatek nutno však považovat, že není rozpracován systém celospolečenské ochrany čs. ekonomiky jako celku, zejména pokud jde o zahraniční obchod a strojírenství.

Ve vývoji bezpečnostní situace ČSSR se v uplynulém období do určité míry negativně odrazila vlna terorismu na Západě. Činnost západních teroristických band „inspirovala“ kriminální živly i některé skupinky narušené mládeže. Jejich trestná činnost směřovala zejména k násilnému překročení státních hranic, přičemž neváhali použít střelné zbraně a „zaručit“ si úspěch záměru držením rukojítmích.

V hodnoceném období došlo ke 4 únosům čs. letadel s cestujícími do kapitalistických států (NSR, Rakouska). Při nich bylo použito násilí nebo pohrůžky násilím a byly vždy vážně ohroženy životy posádek a všech cestujících. Mimo dokonané únosy bylo při 72 pokusech o únos letadla odhaleno 157 osob, z nichž 42 bylo pro tento trestný čin odsouzeno k nepodmíněným trestům odnětí svobody.

Stále jsou zjišťovány případy vyhrožování (telefonem, anonymními dopisy) fyzickou likvidací vedoucím stranickým a státním představitelům a občanům politicky se angažujícím.

Z činnosti útvarů pasů a víz FMV je každoročně získáváno v průměru 10 000 poznatků a záznamů k cizincům a čs. občanům vyjízdějícím do kapitalistických států, které jsou převážně předávány k využití útvarům StB.

V letech 1976—1980 se soustavně zvyšoval počet cizinců přijíždějících do ČSSR. Výrazně mezi nimi převažovali občané NSR a Rakouska. Vzrostl i počet výjezdů čs. občanů do zahraničí.

Růst cestovního ruchu je však doprovázen nárůstem nedovolené emigrace čs. občanů, především ze soukromých cest. V celkové emigraci je zanedbatelný počet případů emigrace z cest služebních, i když služebních cest bylo uskutečněno o 302 450 více než soukromých.

Naprosto převažují případy emigrace uskutečněné z hromadných zájezdů pořádaných cestovními kancelářemi. Nejvíce občanů (více jak jedna třetina) emigrovalo z cest uskutečněných tranzitem přes SFRJ. Závažnou skutečností je, že v kapitalistickém zahraničí zůstávají především osoby v nejproduktivnější věkové kategorii od 23—40 let a mezi nimi osoby, které v ČSSR získaly vysokoškolské nebo středoškolské vzdělání. Celkem v uvedeném období emigrovalo 13 385 čs. občanů (z toho ze soukromých cest 12 981).

Podrobnější údaje, tabulky k vývoji cestovního ruchu a k emigraci jsou obsaženy v přílohách č. 6, 7, 8, a 9.

SNB, PS a vojska MV plnily v průběhu 6. pětiletky úkoly, které pro resorty MV vyplynuly z rozpracování Závěrečného aktu KBSE.

Byla přijata opatření k rozšíření cestovního ruchu, ke zkvalitnění celní a pasové praxe a k řešení případů nedovolené emigrace. Od účinnosti směrnic o úpravě právních vztahů ČSSR k občanům, kteří se zdržují v cizině bez povolení čs. úřadů, bylo k 31. prosinci 1980 podáno celkem 4134 žádostí emigrantů o do datečné povolení vystěhování. Zamítnuto bylo pouze cca 8 % žádostí.

V letech 1976—1980 bylo umožněno vystěhování 11 279 občanů, z toho ve 4390 případech do NSR (37,5 %) a v 864 případech do Rakouska (7,4 %). Další konkrétní údaje z této oblasti jsou uvedeny v příloze č. 10.

Bezpečnostní orgány rovněž průběžně zjišťovaly a dokumentovaly případy, které svědčily o porušování Závěrečného aktu KBSE ze strany západních států a o jejich snahách zneužívat tohoto dokumentu proti Československu a ostatním socialistickým zemím.

Na úseku vyšetřování StB bylo v letech 1976—1980 ukončeno trestní stíhání proti 12 025 osobám. Počet stíhaných osob v jednotlivých letech byl v podstatě vyrovnaný. Zvýšil se počet pachatelů trestného činu pobuřování podle § 100 tr. zákona. Novým jevem byl růst skupinové trestné činnosti při páchaní závažných trestních činů. Podrobný přehled o osobách stíhaných vyšetřovateli StB a VKR je uveden v příloze č. 11.

Důvodnost a zákonost postupu vyšetřovačů StB při zahajování trestního stíhání dokládá mj. vysoký podíl případů, které byly ukončeny návrhem na podání obžaloby. Prů-

měrná žalovatelnost vyšetřovaných věcí za léta 1976—1980 činí 81,5 %.

Příznivým ukazatelem státobezpečnostního vyšetřování je snižující se počet věcí vrácených prokurátorem nebo soudem k došetření.

V činnosti útvarů **vojenské kontrarozvědky** se dosud v plné míře neprosadilo komplexní pojetí kontrarozvědné ochrany ozbrojených sil ČSSR. Převažuje soustředění na získávání poznatků z vojenských útvarů nižších stupňů na úkor kontrarozvědné ochrany vyššího velitelstvského sboru a štábů.

V boji proti vnějšímu nepříteli bylo dosaženo některých pozitivních výsledků ve vyhledávací činnosti a ve zpravodajském rozpracování případů. V období od 1. ledna 1976 do 31. prosince 1980 podali vyšetřovatelé StB ve VKR návrh na obžalobu pro spáchání trestného činu vyzvědečství celkem na 21 osob (4 důstojníky, 16 vojáků základní služby a 1 civilní osobu). V oblasti boje proti vizuální rozvědce nepřítele bylo zjištěno 2425 případů rozvědného pozorování vojenských objektů, zařízení a prostorů.

Kontrarozvědná činnost proti vnitřnímu nepříteli se vyznačovala zvýšeným podílem útvarů vojenské kontrarozvědky na další očistě ozbrojených sil od pravicově oportunistických a antisocialistických živlů. 182 osob bylo propuštěno do zálohy a u 74 osob uplatněna jiná kádrová opatření.

Zvýšila se úroveň ochrany státního tajemství, bojeschopnosti vojsk, zbraní, munice, trhavin a dalších prostředků hromadné účinnosti. Preventivně výchovnými opatřeními bylo čeleno pronikání ideologické diverze mezi vojenskou mládež.

Zlepšilo se vyhledávání poznatků o úmyslu nebo přípravě zběhnutí do kapitalistických států. Nadále se však v této oblasti projevuje nepříznivý vývoj. V období let 1976—1980 bylo získáno celkem 828 signálů o úmyslu zběhnout do kapitalistického zahraničí. 313 osobám bylo zabráněno v uskutečnění jejich úmyslu, proti 251 osobám bylo zahájeno státobezpečnostní vyšetřování. Nepodařilo se zabránit zběhnutí 39 osobám do NSR a Rakouska (30 pohraničníků, 9 příslušníků ČSLA). Útvary vojenské kontrarozvědky dále pátraly ve spolupráci s Veřejnou bezpečností a velitelskými orgány po 1235 vojenských zběžích, kteří se svědomně vzdálili od svých útvarů.

Morálně politický stav a bojeschopnost ČSLA, PS i vojsk MV nepříznivě ovlivňují případy šikanování (zjištované převážně orgány vojenské kontrarozvědky). Přes opatření přijatá velením ČSLA (v r. 1978 a v r. 1980) se počet těchto případů nesnižuje. Jejich hlavními příčinami jsou nedostatky v organizova-

nosti života vojsk v mimoslužební době a nedůslednost některých velitelských a politických orgánů ozbrojených sil ČSSR při řešení zjištěných případů. K šikanování dochází ve značné míře pod vlivem alkoholu.

Při kontrarozvědné práci proti činnosti nepřátelských rozvědek i vnitřního protivníka byly uskutečňovány **sledovací akce** s dobrou výsledností. Plně se osvědčily nově zavedené formy sledování i organizování dlouhodobých sledovacích akcí proti jednotlivým kapitalistickým zastupitelským úřadům i proti jednotlivým rozvědčíkům. Dařilo se uskutečňovat nepřetržité střežení u vytypovaných velvyslanceství kapitalistických států. Sledovací orgány splnily rovněž úkoly na úseku boje proti vnitřnímu nepříteli, proti mezinárodnímu terorismu a při plnění internacionálních závazků.

V činnosti čs. kontrarozvědky plnila důležitou úlohu **zpravodajská technika**, která byla nasazována podle požadavků výkonných útváru SNB. Informace získané zvláštními technickými prostředky umožnily provádět účinná opatření proti antisocialistickým a kontrarevolučním živlům, vybraným cizincům z kapitalistických států i proti zahraničním rozvědkám. Zpravodajská a speciální obranná technika byla dále využívána k odhalování nepřátelských elektronických, technických a chemických prostředků a proti zneužití především telekomunikačních zařízení a poštovního stylu.

Hlavní cíle bezpečnostní politiky strany a státu pro **oblast ochrany státních hranic ČSSR** jsou postupně a převážně úspěšně plněny a zabezpečují ve vymezeném rozsahu ochranu politických, ekonomických a bezpečnostně vojenských zájmů ČSSR a celého socialistického společenství.

Podařilo se upevnit jednotný systém řízení ochrany státních hranic, zlepšit jeho funkčnost a propojenost na hranicích se socialistickými i kapitalistickými státy. Došlo k prohloubení bezpečnostního charakteru činnosti orgánů PS a ochrany státních hranic. Na úseku státních hranic s kapitalistickými státy byl dále posilován základní článek ochrany — roty 1. sledu. Rozčleněním sil a prostředků na třech základních čarách (čára překrytí, signálu a týlová) a propojením činnosti mezi nimi se zefektivnila ochrana státních hranic.

Na podstatně kvalitativně vyšší úrovni a přitom úsporně byla organizována ochrana státních hranic s bratrskými socialistickými státy. Byly při ní uplatněny prvky kontrarozvědné práce a zkvalitnila se celková součinnost s orgány pohraniční ochrany sousedních socialistických států.

Pro bezpečnostní situaci na státních hranicích je charakteristický značný tlak naruši-

telů a vzrůstající společenská nebezpečnost pokusů o narušení státních hranic. Pokusy i uskutečněné přechody státních hranic byly vyhodnocovány a přijatá opatření byla zaměřována ke znemožnění obdobného narušení státních hranic. Postupně byl zvyšován podíl zpravodajského aparátu na celkové výslednosti ochrany státních hranic. Zpravodajská opatření umožňovala odhalovat trestnou činnost již ve stadiu přípravy.

Ke zlepšení ochrany státních hranic přispělo posílení prvosledových jednotek, zvýšení manévrovací schopnosti hlídek, zavedení dokonalejší signalizační techniky a ženijní úpravy. Bylo vybudováno a dáno do užívání 20 nových objektů rot PS a dalších 8 objektů je ve výstavbě.

Úspěchy v ochraně státních hranic jsou dosahovány za významné pomocí stranických, státních, společenských a hospodářských orgánů a organizací. Významně přispívalo i civilní obyvatelstvo pohraničí. Přehled o tlaku a narušení státních hranic je uveden v příloze č. 12.

Ke zvýšení plynulosti a zrychlení odbavovacího procesu na hraničních přechodech byla realizována řada opatření. Přesto situace na přechodech není optimální a vyžaduje další opatření ke zvýšení jejich propustnosti, zejména zaváděním techniky a nezbytnou investiční výstavbou. Přehled o provozu na hraničních přechodech je uveden v příloze č. 13.

Vojska MV především plnila svou základní funkci výchovy vojenské mládeže k politické a odborné připravenosti a pohotovosti k pomoci při plnění některých úkolů SNB při mimořádných bezpečnostních opatřeních a akcích. Za pětileté období zabezpečila základní vojenský výcvik pro více než 6000 příslušníků pohotovostních útvarů SNB. Zajišťovala ochranu objektů zvláštní důležitosti a ostatních důležitých objektů, zejména v hlavních městech ČSSR a SSR. Také hlavní úkoly pluku Hradní stráže byly splněny.

Významný byl i podíl vojsk MV na investiční výstavbě FMV; pro tyto účely byl bez zvýšení početního stavu vytvořen stavebně technický prapor vojsk MV. Společensky pozitivním opatřením bylo zřízení dvou rot, u kterých probíhala kromě vojenského výcviku všeobecně vzdělávací i civilně profesní příprava pro 300 vojáků s neukončeným základním vzděláním (převážně Rómů).

Veřejná bezpečnost dosáhla některých dobrých výsledků v boji proti kriminalitě. Statistiké přehledy kriminality za léta 1976—1980 vykazují trvalý pokles zjištěných trestných činů a přečinů (příloha č. 14). Od roku 1975 došlo k poklesu kriminality cca o 13 %.

Trestná činnost se snížila ve všech krajích ČSSR i v samotných krajských městech s výjimkou Českých Budějovic, kde mírně stoupala. (Např. po linii VB se počet přečinů v roce 1979 zvýšil o 264 oproti roku 1977, přičemž se zvýšil počet pachatelů z řad recidivistů a osob cikánského původu.) Pozitivní zejména je, že došlo ke snížení počtu trestných činů. Snižování kriminality v Praze a Bratislavě a postupně i v krajských městech pozitivně ovlivňuje realizace opatření přijatých na základě usnesení PÚV KSČ z 8. července 1977 a ze 4. října 1979.

Objasněnost trestných činů a přečinů zůstává v podstatě na stejně úrovni, i když je v průměru vyšší, než byla v 5. pětiletce. Nepríznivý vývoj je zejména v objasňování závažných trestných činů, o čemž svědčí počty neobjasněných trestných činů k 31. prosinci kalendářního roku:

Neobjasněné trestné činy	1976	1977	1978	1979	1980
Vraždy	5	6	11	7	6
Loupeže	151	185	168	119	144
Znásilnění	71	55	68	66	63
Pohlavní zneužívání	91	65	58	70	72
Krádeže vloupáním*	158	194	197	249	332
Krádeže prosté*	173	192	183	190	226

*) Se škodou nad 20 000 Kčs.

Přečinami nižší objasněnosti byl vzestup trestné činnosti páchané sériově nebo organizovaně, ale i vyšší nároky na dokazování v důsledku „kvalifikovanějšího“ utajování a zakrývání trestné činnosti samotnými pachateli. Vedle toho při objasňování závažné trestné činnosti přetrvávají na všech útvarech VB ve větší či menší míře nedostatky v tom, že práce na místě činu není v některých případech na požadované úrovni. Je to mj. důsledek menších zkušeností a slabší místní a osobní znalosti příslušníků základních útvarů VB.

Stále se nedáří účinněji bojovat s recidivou trestné činnosti. Podíl recidivistů na celkovém počtu pachatelů se každým rokem zvyšoval, a to i přes pokles absolutního počtu recidivistů. (Přehled trestné činnosti spáchané recidivisty v letech 1976–1980 je uveden v příloze č. 15.) Tento jev ukazuje na neuspokojivou výslednost prováděných převýchovných opatření, včetně aplikace zákona č. 44/1973 Sb., o ochranném dohledu. Je skutečností, že přibližně 40 % osob, nad nimiž byl ochranný dohled vykonáván, nedodrželo jeho podmínky nebo se opětovně dopustilo trestné činnosti.

Maximální účinnost ochranného dohledu závisí vedle činnosti orgánů VB též na plnění

resocializačních úkolů a opatření dalších odpovědných orgánů a organizací.

Téměř čtvrtina trestných činů a přečinů byla spáchána pod vlivem alkoholu (příloha č. 16). Nadále trvá značná společenská nebezpečnost jednání podnapilých pachatelů, jejichž útoky směřují zpravidla k hrubému narušování socialistického soužití, proti životu, zdraví a lidské důstojnosti. Nepříznivé důsledky alkoholu se projevily v dopravní nehodovosti i u některých mimořádných událostí v národním hospodářství, které měly za následek značné škody.

Soustavná pozornost byla věnována ochraně čs. ekonomiky před závažnou trestnou činností a předcházení mimořádným událostem. Dosavadní vývoj ukazuje, že protispoločenská jednání v oblasti národního hospodářství mají stále vysoký podíl na celkové kriminalitě (příloha č. 17). Přes určitý pokles hospodářské kriminality zůstávají škody způsobené touto trestnou činností značně vysoké a neklesají v poměru se snížujícím se počtem zjištěných trestných činů a přečinů. Nejvyšší podíl na odhalených trestných činech hospodářské povahy mělo rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví a porušování hospodářské kázně. Podíl podnětů ke stíhání této delikvence, přicházejících ze strany socialistických organizací, zůstává trvale neuspokojivý (asi 10 %). Tento nedostatek je zvlášť zřejmý u trestních činů proti hospodářské kázně (s výjimkou ustanovení o porušování povinností v provozu socialistické organizace z nedbalosti).

Celospoločensky působícím negativním jevem je úplatkářství, jehož některé formy v naší společnosti stále přetrhávají nebo v závislosti na určitých potížích v ekonomice nově vznikají. Značně je rozšířen tolerantní postoj veřejnosti i některých odpovědných hospodářských pracovníků k této trestné činnosti. Vzhledem k její latenci a obtížnosti jejího dokazování bylo v letech 1976–1980 odhaleno pouze 1261 trestných činů úplatkářství. I přes opatření prováděná orgány SNB se nedáří podstatně ovlivnit vznik a odhalování této trestné činnosti. Odhalování ztěžuje kromě jiného i stávající právní úprava. Příslušná ustanovení tr. zákona postihují nejen toho, kdo úplatky přijímá, ale i toho, kdo je poskytuje.

Zvýšený důraz byl kláden i na odhalování devizové trestné činnosti, která se koncentruje ve větších městech a turistických oblastech ČSSR.

Na trestné činnosti pašování se podíleli ve zvýšené míře cizinci, zejména občané PLR a SFRJ. V souvislosti s pácháním této trestné činnosti byly odhalovány případy rozširování padělaných a pozměněných platidel západních měn zejména cizinci – turisty. Nejčastěji

jsou padělány US dolary a západoněmecké marky. Nedaří se účinněji postihovat organizované rozprodávání valut pomocí sítě překupníků - „vekslařů“.

V boji s devizovou trestnou činností byla přijata a realizována konkrétní opatření ke zvýšení efektivnosti vyhledávací činnosti základních útvarů VB a k prohloubení spolupráce s orgány celní správy.

Mimořádné události v čs. národním hospodářství způsobují nadále vysoké přímé i následné škody. V letech 1976–1980 došlo v čs. národním hospodářství celkem k 9168 mimořádným událostem, což je o 16 440 méně než v předcházející pětiletce v r. 1971–1975. Převažovaly požáry (5391, tj. 58,8 % všech MU) a provozní poruchy a havárie (2244, tj. 24,5 % všech MU).

Při vyšetřování příčin požárů je v převážné míře zjišťováno zavinění subjektivním činitelem. Jedná se zejména o nedodržování protipožárních předpisů, technologických postupů a norem a o porušování bezpečnostních předpisů při práci. Někteří hospodářští pracovníci nevěnují dostatečnou pozornost zabezpečení protipožární ochrany na pracovištích, podceňují nebezpečí vzniku požáru a jsou málo nároční a důslední při odstraňování zjištěných nedostatků.

Přehled mimořádných událostí v národním hospodářství v letech 1976–1980 je uveden v příloze č. 18.

K účinnější ochraně hodnot v socialistickém vlastnictví je postupně zaváděna moderní bezpečovací, signální a nástrahová technika. V souladu se stranickými a vládními usneseními k ochraně ekonomiky rozvíjela Veřejná bezpečnost spolupráci s revizními, kontrolními a dalšími hospodářskými orgány i společenskými organizacemi. Celostátní i místní preventivní bezpečnostní akce přispívaly k odstraňování příčin a podmínek páchaní trestné činnosti, vzniku mimořádných událostí nebo odhalovaly nevyužívanou technologií.

Na úseku obecné kriminality bylo úsilí zaměřeno zejména na rozpracování a objasňování nejzávažnější trestné činnosti, vraždy, loupeže a krádeže vloupáním (přílohy č. 19 a 20).

Zvláštní pozornost byla věnována trestné činnosti mládeže a kriminalitě páchané na mládeži. Počet deliktů spáchaných mládeží zůstává od roku 1976 na stejně úrovni. Počet pachatelů se oproti roku 1976 v následujících letech nepatrнě snížil, avšak ve větší míře než dříve je trestná činnost páchaná ve skupinách (příloha č. 21). Zvlášť závažný je podíl mládeže na celkovém počtu pachatelů trestné činnosti: na loupežích asi 38 %, na majetkové kriminalitě asi 28 % a na mravnostní krimi-

nalitě asi 14 %. Značný vliv na nezákonné jednání mladých pachatelů má alkohol a toxikománie.

Závažným problémem se stala nealkoholová toxikománie. V roce 1978 bylo v ústřední evidenci toxikomanů nově zavedeno 305 osob, v roce 1979 dalších 460 osob. Ke dni 31. prosince 1980 je evidováno celkem 3692 toxikomanů. Podle věkového složení převládá návykový sklon k drogám u osob mezi 20.–30. rokem věku. Zvlášť nebezpečné byly případy předávkování toxicckými látkami, které měly za následek vážné ohrožení zdraví nebo ztráty na životech. Například jen v roce 1980 zemřelo na tyto následky 15 osob.

K organizačně náročným úkolům VB patřilo pátrání po osobách hledaných pro trestnou činnost, pohrešovaných nebo neznámého pobytu. Útvary SNB bylo v ročních průměrech pátráno po 17 000 osobách s dobrou výsledností. Výsledkem pátrací činnosti za léta 1976 až 1980 bylo zajištění i 13 740 kusů ilegálně držených zbraní.

Zkvalitněním ochrany veřejného pořádku byl úspěšně zabezpečen nerušený a důstojný průběh významných společensko-politických událostí, významných mezinárodních i domácích sportovních i jiných masových akcí. Drobné výtržnosti, poškozování výzdoby, hanlivé nápisů a jiné negativní projevy neprekročily počtem událostí a účastníků ani závažností úroveň podobných skutků spáchaných v předchozím období a třeba s nimi počítat jako s reagencí některých jednotlivců na mezinárodní i vnitřní události.

Na úseku dopravní služby byla činnost příslušníků SNB zaměřena na zajišťování plynulosti a bezpečnosti silniční dopravy a na pozitivní ovlivňování dopravní nehodovosti. Vydání nové vyhlášky č. 100/1975 Sb., o pravidlech silničního provozu, vytvořilo vhodné podmínky k výkonu silničního dozoru. Novelizace této vyhlášky k omezení rychlosti jízdy na silnicích a dálnicích v polovině roku 1979 vedla zejména ke snížení tragických následků dopravních nehod. K zefektivnění účinnosti silničního dozoru přispělo zavádění moderní techniky (radarový měřič RAMER III F, dynamický a letecký dozor) a kontroly technického stavu motorových vozidel. (Přehled dopravních nehod a jejich následků v letech 1976–1980 je uveden v příloze č. 22.)

III

V období od XV. sjezdu KSČ byl uskutečněn významný pokrok ve vědeckotechnickém rozvoji FMV. V souladu s usnesením Rady obrany státu byl zřízen a zahájil činnost Vě-

deckovýzkumný ústav FMV, jehož úkolem je systematicky aplikovat výsledky přírodních a technických věd pro potřeby bezpečnostní praxe.

Postupně se prohloubila spolupráce s meziresortní výzkumně vývojovou základnou. V oblasti výzkumu se rozšířila spolupráce s ČSAV a SAV.

Podařilo se podstatně rozšířit možnosti získávání vědeckotechnických informací z domácích i zahraničních zdrojů. Výměna vědeckotechnických poznatků probíhá i s ČSLA.

Převážná část úkolů stanovených pětiletým plánem **vědeckotechnického rozvoje FMV** byla včas a ve stanoveném rozsahu splněna. Většina vyvinutých zařízení a metod byla bez prodlení předána k využití ve výkonu služby.

Na úseku spojovací a šifrové techniky byly realizovány úkoly směřující k modernizaci spojovací soustavy. V resortním plánu rozvoje vědy a techniky FMV bylo zařazeno 12 úkolů spojovací služby. Většina vyvinutých zařízení byla uvedena do praktického využití.

Výstavba a zavádění oborových automatizovaných systémů řízení (OASŘ) byla v souladu s usnesením Rady obrany státu časově rozložena na období tří pětiletých plánů (pro kádrovou, finanční a materiálovou náročnost). Hlavním úkolem pro období 6. pětiletého plánu bylo vybudování technické základny OASŘ MV. Je plněn úkol „Centrální registr občanů“ (CRO). Centrální výpočetní středisko zahájilo provoz v 2. pololetí 1980. Byla vybudována krajská střediska automatizace KS SNB, která kromě zajišťování dat pro centrální evidence rozvíjí projekty poznatkových fondů.

Ve stadiu ověřovacího provozu je okresní registr obyvatel a krajská základní evidence pachatelů. Byla zpracována technická konцепce automatizovaného systému řízení městského silničního provozu a je experimentálně ověřována v Praze a Brně. Byl dokončen systém automatizovaného přenosu dat.

Na vědeckotechnickém rozvoji FMV se významnou měrou podílí vynálezecké a zlepšovatelské hnutí. Komplexní program rozvoje tohoto hnutí na léta 1976 až 1980 byl úspěšně splněn. Pozitivním rysem je množství řešitelů a vysoké procento (50 %) vyřešených tematických úkolů, což je přínosem pro zkvalitnění výkonu služby.

Za rozvoj společenských věd ve FMV odpovídá Vysoká škola SNB. Úkoly v této oblasti jsou plněny podle státního vědeckovýzkumného úkolu SMĚR, který je začleněn do Jednotného programu rozvoje společenských věd v ČSSR. Jeho struktura byla schválena ÚV KSČ v červnu 1977. Ke splnění úkolů byly v hodnoceném období zpracovány materiály:

Směr a principy zdokonalování činnosti SNB a vojsk MV při výstavbě rozvinuté socialistické společnosti; Stručný přehled dějin SNB; Základy bezpečnostní politiky KSČ a socialistického státu; Nástin boje s trestnou činností při výstavbě rozvinuté socialistické společnosti; Jednotný terminologický bezpečnostní slovník a Aktuální a perspektivní problémy zajišťování bezpečnosti ČSSR.

V plánovaném rozsahu a v plánovaných termínech se nepodařilo splnit převážně úkoly systémově složité, k jejichž splnění budě nepostačovala kapacita resortní základny, nebo je civilní ressorty nebyly schopny včas zahájit.

Potíže s plněním úkolů střednědobého plánu vyplývaly nejen z objektivních příčin, mezi něž patří zejména malá závaznost smluv a dohod ze strany civilních organizací, ale i ze subjektivních hledisek. Další příčiny lze spatřovat i v úrovni řídící, plánovací a kontrolní činnosti.

Díky soustavné péči vrcholných stranických a státních orgánů bylo v hodnoceném období podstatně zkvalitněno **materiálně technické zabezpečení výkonu služby** SNB, PS a vojsk MV, jakož i finanční, zdravotnické a sociální zabezpečení příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV.

Do výzbroje byly zavedeny nové, efektivní, technické a dopravní prostředky, čímž se podstatně zvýšila mobilnost a akceschopnost SNB, PS a vojsk MV.

V oblasti investiční výstavby se ke dni 31. prosince 1980 podařilo realizovat plánované akce a objekty v hodnotě 2 053 mil. Kčs. Do užívání byly předány v plánovaných termínech. Investicemi bylo sledováno především zlepšení pracovních podmínek příslušníků okresních správ SNB a obvodních oddělení VB (předáno do užívání 9 objektů OS SNB a 12 objektů OO VB), vybudování komplexu ubytovacích a učebních zařízení VŠ SNB, jakož i zlepšení ubytování a zdravotnického zabezpečení příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV. (Kupříkladu areál praporčické školy Brno, Ústřední nemocnice SNB a vojsk MV v Praze a 20 rot PS.)

Úkoly zabezpečované v rámci resortní bytové výstavby nebyly i přes vynaložené úsilí zcela splněny. Z plánovaného počtu 2053 bytů na 6. pětiletku bylo ke dni 31. prosince 1980 předáno do užívání 1747 bytů. Nebyl splněn rovněž plán přidělování bytů ze státní bytové výstavby. I nadále zůstává kritická bytová situace zejména v Praze, kde je evidováno na 4500 žádostí o přidělení bytu.

V oblasti mzdové politiky byla provedena kodifikace předpisů o peněžních náležitostech příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV. V roce 1977 byla realizována úprava diferenčního příplatku příslušníků SNB. Na základě kon-

cepcí schválených vrcholnými stranickými a státními orgány v letech 1978 a 1979 byly zvýšeny přídavky za výsluhu let u praporčíků, provedena úprava odměňování ve školách a kurzech MV a zvýšeny ve schválených etapách hodnotní platy příslušníků SNB.

Na úseku odměňování občanských pracovníků byly realizovány stanovené zásady rationalizace mzdových soustav téměř u všech kategorií.

K dalšímu zvyšování hospodárnosti a efektivnosti při využívání svěřených prostředků bylo rozpracováno a plněno usnesení vlády ČSSR č. 3/1978 k dosažení úspor v materiálové spotřebě. Otázkami úspornosti se zabývaly nejen služební orgány, ale zabezpečovaly je i stranické, mládežnické a odborářské orgány a organizace. Například v resortu FMV došlo v roce 1979 ve srovnání s rokem 1978 k úspore 10 mil. Kčs snížením spotřeby elektrické energie, oproti roku 1975 došlo k úspore 500 tisíc litrů benzINU. Počet motorových vozidel je na úrovni roku 1975 a spotřeba pohonných hmot byla snížena o 5 % pod úroveň spotřeby roku 1975. Na úroveň roku 1975 je snížena spotřeba leteckých pohonných hmot. Provádí se i přestavba letadlového parku (snížení na úroveň roku 1975).

Na zefektivnění a zhospodárnění výdajů má svůj podíl i zlepšovatelské hnutí a široce rozvinutá socialistická soutěž. K dodržení hmotné bilance a vytváření podmínek pro finanční krytí zvýšených pořizovacích nákladů byla v rámci rozpočtu na rok 1980 přijata účinná opatření. Jejich realizace je předmětem soustavné kontroly nejen služebních, ale i stranických orgánů a organizací. Uplatnění úsporných opatření nenarušilo prioritu výkonu bezpečnostní služby a potřebnou úroveň plnění úkolů resorty MV.

Na úseku **zdravotnictví** byla zkvalitňována zejména léčebně preventivní péče a léčba tzv. civilizačních chorob. To se konkrétně projevilo v klesající nemocnosti, která ze 4,6 % v roce 1976 klesla v roce 1980 na 4,2 % a v počtu příslušníků zařazených do I. a II. skupiny zdravotního stavu, kde je v současné době zařazeno 90 % příslušníků.

Do provozu byla uvedena nově vybudovaná Ústřední nemocnice SNB a vojsk MV v Praze a nemocnice s poliklinikou v Bratislavě. Jsou vytvářeny podmínky, aby v 7. pětiletce mohla být vybudována poliklinika navazující na Ústřední nemocnici SNB a vojsk MV.

Rekonstrukcí resortních lázeňských zařízení se zvýšila jejich kapacita o 1500 míst. Zvýšila se i odborná úroveň v poskytované lázeňské péči.

Při poskytování preventivní rehabilitace je respektována stanovená věková hranice, při-

čemž je přihlíženo ke zdravotnímu stavu jednotlivců a charakteru služby, kterou vykonávají. Součástí rehabilitace se stala pracovní pomoc při resortní bytové výstavbě.

V oblasti zahraniční rekreace bylo příslušníkům SNB, PS a vojákům vojsk MV přiděleno o 1960 poukazů více než na počátku 6. pětiletky. Počet míst pro domácí rekreaci zůstává na stejně úrovni a činí 16 tisíc ročně.

* * *

Zhodnocení činnosti SNB, PS a vojsk MV od XV. sjezdu KSČ ukazuje, že byly splněny stanovené základní úkoly. Existují však některé nedostatky a rezervy, jejichž odstranění je nezbytné k dalšímu zvýšení úrovně a efektivity bezpečnostní praxe.

V práci čs. rozvědky se podařilo jen částečně zvýšit kvalitu a kvantitu získávaných informací, zejména po linii politického zpravodajství. Nebylo dosaženo žádoucího zvýšení podílu nelegální rozvědky na zpravodajské produkci.

Na úseku boje proti vnějšímu nepříteli se dosud nedaří v plné míře odhalovat konkrétní nepřátelskou činnost rezidentur působících na zastupitelských úřadech zemí hlavního protivníka. Rezervy existují v účinnosti a efektivnosti naší práce při odhalování a dokumentování spojení pracovníků speciálních služeb s jejich agenturou na našem území. Výraznějších výsledků nebylo dosaženo v pronikání do zahraničních nepřátelských center, zejména do „východních oddělení“ kapitalistických firem a monopolů a do orgánů západních politických a ekonomických seskupení.

Na úseku boje proti vnitřnímu nepříteli se nepodařilo účinněji zabraňovat spojení „opozičníků“ na zastupitelské úřady zemí hlavního protivníka a s emigrantskými a ideodiverzními centry. V potřebné míře nebyla omezena tvorba nepřátelských, zejména „chartistických“ písemností a jejich zasílání do zahraničí.

Při ochraně čs. ekonomiky nebyla v žádoucím rozsahu rozpracována a prosazena taková opatření, která by vytvářela základ komplexního pojetí celospolečenské ochrany národního hospodářství. Nepodařilo se rovněž realizovat záměr vybudovat útvary ochrany objektů. Určité nedostatky se projevily při provádění dokumentace hospodářských trestních činů vyšší společenské nebezpečnosti, v konkretizaci odpovědnosti za vznik mimořádných událostí a za porušování pracovní disciplíny.

Při kontrarozvědné ochraně ozbrojených sil ČSSR nebylo dosaženo výraznějších výsledků v boji proti vnějšímu nepříteli. Přetrvávají problémy s vývojem a zaváděním moderních

technických prostředků do komplexního systému ochrany státních hranic ČSSR.

Na úseku veřejnobezpečnostním se nepodařilo v potřebné míře ovlivnit hlavní faktory kriminality, zejména recidivu a vliv alkoholu. Výrazněji se nezvýšila celková objasněnost trestné činnosti. Málo účinně byly využívány existující zákonné prostředky ke kontrole osob, nad nimiž je vykonáván ochranný dohled. Nešlo k podstatnějšímu omezení kriminality mládeže a trestné činnosti páchané na mládeži.

V plánovaném rozsahu nebyl vybudován integrovaný informační systém MV, včetně informačního systému na úrovni krajských správ SNB, s využitím výpočetní techniky.

Na úseku normotvorné činnosti resortů MV

nebyl splněn záměr podstatně snížit počet re-sortních předpisů a norem.

Rezervy zůstávají v hledání a uplatňování nových, účinnějších forem a metod předcházení protispoločenskému jednání a v dosažení vyšší zainteresovanosti státních, hospodářských a společenských orgánů a organizací na preventivně výchovné činnosti.

Nedošlo dosud k překonání některých negativních jevů v dodržování kázně a v morálně politickém stavu příslušníků SNB.

Na všechny dosud nesplněné nebo nedostatečně plněné úkoly, existující problémy a rezervy je soustředována pozornost všech příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV. Bylo k nim přihlíženo i při formulování cílů a hlavních úkolů služební činnosti SNB, PS a vojsk MV na léta 1981—1985.

www.upn.gov.sk

Příloha č. 1

PŘEHLED
**o počtech dokumentů předložených vrcholným stranickým a státním
orgánům federálním ministerstvem vnitra v letech 1976—1980**

	1976	1977	1978	1979	1980	Celkem
Generálnímu tajemníku ÚV KSČ	1	2	3	2	1	9
Předsednictvu ÚV KSČ	9	11	5	9	7	41
Sekretariátu ÚV KSČ	4	8	6	5	14	37
Radě obrany státu	2	4	2	1	3	12
Vládě ČSSR	21	17	10	10	12	70
Federálnímu shromáždění	3	2	—	—	—	5
C e l k e m	40	44	26	27	37	174

PŘEHLED
uskutečněných ideologických a vědecko-teoretických konferencí

Poř. čís.	Téma	Měsíc, rok
	A. Ideologické konference	
1.	Politicko-ideologická konference FMV k otázkám revolučních a bojových tradic KSČ, mezinárodního významu XXV. sjezdu KSSS, generální linie politiky KSČ přijaté XV. sjezdem a bezpečnostní politiky KSČ po XV. sjezdu	květen 1976
2.	Ideologická konference k 80. výročí narození Klementa Gottwalda	listopad 1976
3.	Ideologická konference ke 100. výročí narození F. E. Dzeržinského	září 1977
4.	Ideologická konference k 30. výročí Vítězného února	únor 1978
5.	Celostátní seminář na základě výsledků 12. mezinárodního kriminalistického sympozia	březen 1978
6.	Celostátní metodický seminář k besedám o knize s. I. L. Brežněva „Malá země“	září 1978
7.	Ideologická konference „Marxismus-leninismus — základ všech úspěchů a záruka dalších vítězství KSČ“	duben 1979
8.	Ideologická konference k 35. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou a k 35. výročí vzniku SNB	duben 1980
9.	Celostátní resortní ideologická konference k závěrům 15. plenárního zasedání ÚV KSČ	listopad 1980
	B. Vědecko-teoretické konference	
1.	Konference na fakultách VŠ SNB na téma „Cesty vědeckého rozpracování teorie speciálních disciplín ve světle požadavků XXV. sjezdu KSSS a XV. sjezdu KSČ“	listopad, prosinec 1976
2.	Teoretická konference na téma „Cesty zvyšování efektivnosti práce okresních oddělení VB“	prosinec 1976
3.	Teoretická konference k 60. výročí vydání díla V. I. Lenina „Stát a revoluce“	říjen 1977
4.	Teoretická konference ke knize s. Brežněva „Celina“	říjen 1979
5.	Teoretická konference k nástinu boje s trestnou činností při výstavbě rozvinuté socialistické společnosti v ČSSR	červen 1980

Příloha č. 3

**Základní údaje o Pomocné stráži VB, pomocnících Pohraniční stráže a jejich činnosti
v letech 1976—1980**

Počty jednotek a členů PS VB						zadrženo pachatelů tr. činů	zadrženo pachatelů přečinů	zadrženo hledaných osob	zjištěno přestup. ve veřej. pořádku a dopravě
	jednotky PS VB	z toho PS DI	vzorné jednotky	členové PS VB	z toho PS DI				
ČSR	1976	5 403	230	744	47 168	3 050	2 479	1 505	668 276 319
	77	5 425	241	793	48 965	3 148	3 190	1 754	759 479 572
	78	5 474	253	897	50 728	3 267	3 293	2 108	988 596 515
	79	5 598	280	853	52 000	3 486	3 793	2 574	1 124 827 934
	80	5 649	307	853	50 829	3 575	1 730	1 323	1 188 753 295
Celkem		8 768	460	995	75 579	5 479	19 099	12 770	6 263 3 364 092

	Počet jednotek pomocníků PS	Počet vzorných jednotek pomocníků PS	Počet pomocníků PS	Podíl pomocníků PS na zadržení narušitelů na socialistické hranici		Podíl pomocníků PS na zadržení narušitelů na hranici NSR a Rakouska	
				narušitelů	%	narušitelů	%
Brigády PS	1977	613	484	6 093		189	26,0
	78	823	—	6 741		170	26,1
	79	762	528	7 095		155	26,2
	80	782	530	8 167		110	18,8
KO OSH							
	1977	302	128	2 261	118	26,6	
	78	462	—	3 180	135	27,1	
	79	637	253	4 116	166	25,8	
	80	825	123	5 165	127	25,6	
Celkem v r. 1980		1 607	653	13 352			

PŘEHLED
o funkcionářích v nomenklatuře orgánů ÚV KSČ a kádrových rezervách

		Funkcionáři %	Kádrové rezervy %
Sociální původ	z rodin dělnických a rolnických	89,5	84,8
	z rodin úředníků	6,2	12,1
	z ostatních rodin	4,3	3,1
Podle původního povolání	z materiální výroby	73,6	69,7
	z oblasti služeb	4,7	3,0
	duševně pracující	12,4	15,8
	bez původního povolání	9,3	11,5
Délka členství v KSČ	do 10 let	1,9	9,7
	11—20 let	12,5	30,3
	21 let a více	85,6	60,0
Věkové složení	do 35 let	3,1	11,5
	36—40 let	7,8	27,3
	41—50 let	35,4	52,7
	nad 50 let	53,7	8,5
Národnostní složení	česká	75,9	69,1
	slovenská	21,4	27,3
	ukrajinská	2,7	3,0
	maďarská	0	0,6
Dosažené vzdělání	VŠ (včetně náhrad. plnění)	75,9	87,3
	úplné střední vzdělání	21,4	12,7
	základní	2,7	0

Příloha č. 5

**TRESTNOST příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV
v letech 1976—1980**

		1976	1977	1978	1979	1980
Celkem pachatelů		467	494	463	492	490
Celkem trestných činů a přečinů		650	693	608	693	671
Pod vlivem alkoholu		190	196	179	197	165
Pravomoc veřejného činitele podle § 158 tr. zákona zneužilo	Celkem z toho za použití fyzic. násilí	104 56	98 41	100 53	154 64	133 62
Doba spáchaní trestné činnosti	ve službě mimo službu	228 239	201 293	191 272	207 285	238 252
Trestnou činnost v dopravě spáchalo Z toho: — soukromými vozidly — služebními vozidly		247 150 97	255 165 90	251 165 86	201 149 52	206 131 72
Pod vlivem alkoholu celkem Z toho: — soukromými vozidly — služebními vozidly		135 102 33	139 106 33	133 100 33	105 82 23	123 92 31
Ze služebního poměru bylo propuštěno		210	190	184	203	199

Přehled příjezdu cizinců z nesocialistických zemí podle státní příslušnosti v letech 1976—1980

Země	1976	1977	Index 1976-100	1978	Index 1977-100	1979	Index 1978-100	1980	Celkem
Rakousko	246 072	259 032	105,3	273 176	105,4	276 462	101,2	263 995	1 318 737
NSR	343 518	344 427	100,2	382 514	111,0	400 371	104,7	419 694	1 890 524
Francie	34 863	33 435	95,9	32 122	93,4	35 038	109,1	32 524	167 982
Velká Británie	23 580	18 184	77,0	19 766	108,2	18 352	92,8	19 731	99 613
Itálie	53 395	56 037	105,0	58 371	104,1	68 801	117,9	70 202	306 806
Švýcarsko	19 958	17 832	89,4	18 690	104,4	20 050	107,3	18 543	95 073
Benelux	29 046	32 527	112,0	29 011	89,2	28 995	99,9	30 180	149 759
Skandinávie	53 827	53 219	98,8	57 844	108,6	55 685	96,3	56 648	277 223
Západní Berlín	17 486	15 861	90,8	16 355	103,1	17 681	108,1	18 864	86 247
Ostatní Evropa	42 699	59 382	139,1	49 222	82,9	57 419	116,6	69 150	277 872
USA	41 605	43 659	104,8	44 466	101,8	43 388	97,6	40 930	214 048
Kanada	6 635	7 926	119,4	7 697	97,1	6 800	88,3	6 413	35 471
Ostatní Amerika	8 737	8 334	95,3	9 706	116,4	10 049	103,5	10 832	47 658
Ostatní svět	49 250	72 978	148,2	63 424	86,9	70 514	111,2	74 199	330 385
Izrael	167	192	114,9	224	116,6	229	102,2	232	1 044
Celkem	970 838	1 023 025	105,1	1 062 588	103,9	1 109 834	104,4	1 132 137	5 298 422

Příloha č. 7

**Přehled soukromých cest čs. občanů do zahraničí podle států
v letech 1976—1980**

Země	1976	1977	Index 1976-100	1978	Index 1977-100	1979	Index 1978-100	1980	Celkem
Rakousko	30 357	36 096	118,6	37 344	103,6	41 454	111,0	46 331	191 582
NSR	33 635	38 036	113,0	44 262	116,3	50 772	114,7	55 311	222 016
Francie	7 556	8 461	112,0	9 021	106,6	9 144	101,4	8 310	42 492
Velká Británie	2 794	3 046	108,9	2 975	97,6	3 172	106,6	2 576	14 563
Itálie	8 468	11 090	130,0	12 382	111,8	12 473	100,7	11 158	55 571
Švýcarsko	6 563	7 125	108,5	7 413	104,0	7 340	99,0	7 381	35 822
Benelux	3 089	3 651	118,5	3 174	86,9	3 812	120,1	3 545	17 271
Skandinávie	5 230	5 725	109,3	6 431	112,3	6 609	102,8	6 095	30 090
Západní Berlín	1 121	1 194	106,2	1 442	121,0	1 730	120,0	1 756	7 243
Ostatní Evropa	6 698	10 411	155,4	13 368	127,8	13 358	99,9	12 191	56 026
USA	2 599	2 623	101,1	2 752	104,9	2 976	108,1	2 836	13 786
Kanada	2 508	2 253	90,0	2 040	90,6	2 108	103,3	2 074	10 983
Ostatní Amerika	116	116	100,0	138	118,9	172	124,6	151	693
Ostatní svět	6 411	9 244	144,1	11 697	125,5	10 862	92,9	9 324	47 538
Všech. státy světa	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Celkem	117 145	139 071	118,8	154 441	110,7	165 982	107,5	169 039	745 678

Přehled služebních cest čs. občanů v letech 1976—1980 podle zemí

Země	1976	1977	Index 1976-100	1978	Index 1977-100	1979	Index 1978-100	1980	Celkem
Rakousko	23 028	22 012	95,6	24 215	109,9	25 074	103,5	25 661	119 990
NSR	15 329	14 887	96,7	18 112	122,3	18 828	104,0	17 179	84 335
Francie	4 551	4 115	90,3	4 946	120,1	4 582	92,6	4 402	22 596
Velká Británie	2 096	2 095	99,9	2 791	133,5	2 374	85,1	2 317	11 673
Itálie	3 759	3 165	84,2	3 547	112,0	3 676	103,6	3 289	17 436
Švýcarsko	2 358	2 666	113,1	3 098	116,1	2 827	91,2	2 738	13 687
Benelux	3 236	3 597	111,1	3 655	101,6	3 456	94,6	3 606	17 550
Skandinávie	4 246	4 118	96,9	4 930	119,9	4 393	89,1	3 732	21 419
Západní Berlín	711	677	95,1	835	123,3	859	102,9	734	3 816
Ostatní Evropa	1 902	1 627	85,2	1 961	120,9	2 332	118,9	2 081	9 903
USA	649	640	98,6	684	106,9	730	106,7	631	3 334
Kanada	597	389	65,1	333	85,6	432	129,7	379	2 130
Ostatní Amerika	614	663	108,0	733	110,5	739	100,8	879	3 628
Ostatní svět	8 053	9 970	123,8	11 867	118,3	11 875	100,1	12 512	54 277
Všechn. státy světa	121 590	123 570	101,6	138 490	112,1	143 522	103,6	135 182	662 354
Celkem	192 719	194 191	101,0	220 197	113,4	225 699	102,5	215 322	1 048 128

Přehled o nedovolené emigraci v letech 1976 — 1980

Kraje	1976 a z cest nast. před 1976	1977 a z cest nast. před 1977	1978 a z cest nast. před 1978	1979 a z cest nast. před 1979	1980 a z cest nast. před 1980	Celkem
Hlavní město Praha a Středočeský kraj	307	471	648	1 188	1 640	4 254
Jihočeský	6	12	30	85	89	222
Západočeský	71	64	99	321	369	924
Severočeský	70	66	125	259	456	976
Východočeský	28	50	37	197	213	525
Jihomoravský	69	128	220	546	682	1 645
Severomoravský	108	99	130	427	469	1 233
Hlavní město Bratislava a Západoslovenský kraj	99	243	407	675	848	2 272
Středoslovenský	43	47	39	151	123	403
Východoslovenský	29	52	53	236	157	527
Ze soukromých cest celkem	830	1 232	1 788	4 085	5 046	12 981
Ze služebních cest ČSR	34	63	50	57	93	297
Ze služebních cest SSR	17	26	17	10	37	107
Ze služebních cest ČSSR	51	89	67	67	130	404
C E L K E M	881	1 321	1 855	4 152	5 176	13 385

Přehled
vystěhování čs. občanů do zahraničí podle států
v r. 1976—1980

Země	1976	1977	Index 1976-100	1978	Index 1977-100	1979	Index 1978-100	1980	Celkem
Rakousko	90	189	210	190	100,5	210	110,5	185	864
NSR	747	703	94,1	975	138,6	956	98,1	1 009	4 390
Francie	56	74	132,1	45	60,7	61	135,6	61	297
Velká Británie	23	53	230,4	77	145,2	83	107,8	75	311
Itálie	87	111	126,5	91	81,9	102	112,1	101	492
Švýcarsko	41	73	178	56	76,7	57	101,8	58	285
Benelux	36	45	125	72	159,9	82	113,9	68	303
Skandinávie	69	92	133,3	92	100	101	109,8	92	446
Západní Berlín	29	29	100	32	110,3	45	140,6	48	183
Ostatní Evropa	89	128	143,8	162	126,5	166	102,5	49	594
USA	60	72	120	82	113,8	93	113,4	77	384
Kanada	34	90	264,6	149	165,5	238	159,7	262	773
Ostatní Amerika	6	9	150	15	166,6	16	106,7	18	64
Ostatní svět	356	385	108,1	415	107,7	464	111,8	273	1 893
Celkem	1 723	2 053	119,1	2 453	119,5	2 674	109,0	2 376	11 279

**Přehled o osobách stíhaných vyšetřovateli StB a VKR
v letech 1976—1980**

Kvalifikace trestné činnosti	1976		1977		1978		1979		1980	
	celkem	obžaloba
§ 93 — teror			2	2	4	4				
§ 95 — záškodnictví			1	1	5	5			1	1
§ 98 — podvracení republiky	8	8	14	10	15	11	13	12	3	2
§ 100 — pobuřování	14	10	20	16	53	46	31	23	21	18
§ 101 — zneužívání náboženské funkce	2	2								
§ 102 — § 104 verbální delikty	70	57	27	20	49	36	31	24	24	21
§ 105 — vyzvědačství	9	8	16	16	11	10	8	8	6	4
§ 106 — § 107a — ohrožování stát. tajemství	32	19	19	12	34	19	21	15	27	18
§ 109/1 — opuštění republiky	95	81	116	97	82	74	117	106	122	106
§ 109/2 — opuštění republiky	876	710	928	673	937	778	1720	1499	3665	3607
§ 109/3 — opuštění republiky					4	3	3	2	5	3
§ 7, 8, 9, 10, § 109	270	217	249	178	288	216	299	230	352	268
§ 110 — vniknutí na území republiky	56	1	62	4	64	3	56	4	71	7
§ 112 — poškozování zájmů rep. v cizině	8	6	7	5	6	3	10	7	7	3
§ 115 — služba v cizím vojsku	4	2	3	1	1	1				
§ 122 — ohrožení hospodářského tajemství	2		2	2	1					
§ 117, 124, 146, 148 — deviz. trest. činy	29	25	13	9	11	9	18	8	30	23
§ 125—130 — hospodářské trestné činy			9	9	4	4	17	14	12	7

Kvalifikace trestné činnosti	1976		1977		1978		1979		1980	
	celkem	obžaloba
§ 160, 161 — úplatkářství			6	6	6	5	9	5	1	1
§ 164—168 — trestná součinnost	7	4	5	4	3	3	3	2	8	6
§ 173 — ohrožení služebního tajemství	4	3	3	2	2	2	2	1	2	1
§ 179 — obecné ohrožení					4	4			5	
§ 185 — nedovolené ozbrojování	9	9	15	12	15	14	22	20	13	11
§ 186 — ilegální vysílací stanice				1	1	1				
§ 196—197a — násilí proti skup. občanů	4	4	6	5	4	4	2	2	1	
§ 198 — hanobení národa	6	6	9	9	8	8	12	12	10	10
§ 260, 261 — propagace fašismu	18	7	20	18	9	6	15	13	6	6
§ 283 — zběhnutí do ciziny	16	16	36	36	35	34	39	38	64	63
Ostatní tr. činy podle hl. II.	17	15	23	23	15	15	1	1	24	19
Ostatní tr. činy podle hl. III.—XI.	39	35	23	19	83	59	33	24	33	21
Přečiny	4	4	9	9	12	12	9	7	7	7
Přestupky	2		3							
C E L K E M	1601	1249	1647	1199	1766	1389	2491	2077	4520	4233
		78 %		72,8 %		78,7 %		83,4 %		93,6 %

Příloha č. 12

PŘEHLED
o tlaku a narušení státních hranic v letech 1976—1980

Rok	Zadrženo narušitelů		Proryvy na SH případy osoby	Celkový tlak osob	Přehled zadržených narušitelů podle státní příslušnosti							Zadržení narušitelů na hranicích s kapitalis- tickými a socialistickými státy			
	na k. SH	na s. SH			ČSSR	NDR	PLR	MLR	NSR	Rak.	jiné	do ČSSR	z ČSSR	do ČSSR	z ČSSR
1976	837	1092	20/27	1956	891	477	350	67	45	44	55	104	733	487	605
1977	966	445	21/29	1440	547	534	185	20	44	38	43	92	874	225	220
1978	919	498	15/24	1441	574	476	213	16	47	44	47	102	817	202	296
1979	880	643	18/28	1551	724	420	229	21	41	24	64	80	800	248	395
1980	1016	564	13/19	1599	700	414	299	14	42	32	79	85	931	278	286
Celkem	4618	3242	87/127	7987	3436	2321	1276	138	219	182	288	463	4155	1440	1802

Rok	Důvody narušitelů k narušení SH v %							
	nesouhlas s politickým zřízením	obava z trestního stíhání	dobrodružství	rodinné důvody	nespoločjenost v práci	vyhnutí se vojenské službě	neprospech ve škole	jiné důvody
1976	13,94	7,05	27,78	8,03	3,99	1,91	3,05	34,21
1977	23,31	10,27	17,78	11,41	6,30	1,34	2,40	27,14
1978	20,60	8,96	13,62	12,06	6,35	1,27	3,24	33,87
1979	27,80	13,60	16,60	15,50	7,60	2,50	5,10	11,30
1980	20,94	10,52	31,57	18,58	8,70	1,82	1,93	5,90

PŘEHLED
výsledků činnosti OPK v letech 1976—1980

		1976	1977	1978	1979	1980
Odbaveno	cestujících	44 420 822	52 489 553	59 017 469	54 675 371	59 162 420
	z toho vízových cizinců	2 507 491	2 538 772	2 667 470	2 772 908	2 745 401
Odbaveno	dopravních prostředků	7 055 822	9 006 260	10 129 181	9 558 001	10 270 159
	z toho kamionů	734 097	837 053	900 610	975 734	1 052 875
Zadrženo osob § 109	na nepravé nebo pozměněné cestovní doklady	23	36	94	98	39
	v úkrytu dopravních prostředků	44	46	41	63	62
Zadrženo osob pro jinou trestnou činnost		578	716	677	613	692
Vráceno čs. občanů od SH	pro podezření z emigrace	78	102	85	177	180
	pro neúplnost cestov. dokladů	9 860	12 105	10 106	11 565	12 203
Odháleno tajných schránek	agenturních		1	2	7	5
	podloudnických	178	148	68	279	463
Zadržené závadové tiskoviny: počet případů počet kusů		8 273 36 199	13 169 44 887	18 003 63 243	15 520 42 590	17 178 51 743
Zadrženo zboží a valut v hodnotě Kčs		12 513 095	16 953 801	21 794 211	32 477 933	41 311 578
Získáno operativních poznatků: celkem z toho k VC		16 249 8 596	15 229 7 942	14 965 8 216	14 295 7 923	16 039 8 447
Uděleno čs. víz		33 340	37 983	41 251	42 048	34 605
Odháleno závlekků: počet hodnota zboží v Kčs		38 2 694 209	26 2 546 813	28 1 912 767	22 2 485 458	15 1 957 066

Příloha č. 14

PŘEHLED
kriminality v letech 1976—1980

KRIMINALITA CELKEM		1976	1977	1978	1979	1980
Zjištěno celkem		248 142	236 485	233 132	225 479	234 656
Objasněno celkem		209 056	198 317	195 376	186 871	192 336
v %		84,25	83,86	83,80	82,88	81,97
Trestných činů	zjištěno	153 751	147 007	145 017	138 841	147 544
	objasněno	135 416	128 827	126 550	119 852	125 557
v %		88,07	87,63	87,27	86,32	85,10
Škody v 1000 Kčs	celkem	504 035	521 282	621 106	568 706	767 485
	zajištěno	53 139	53 983	55 479	71 030	94 019
Přečinů	zjištěno	94 391	89 478	88 115	86 638	87 112
	objasněno	73 640	69 490	68 826	67 019	66 779
v %		78,02	77,66	78,11	77,36	76,66
Škody v 1000 Kčs	celkem	32 192	31 620	30 638	31 899	33 280
	zajištěno	6 543	7 300	7 217	7 193	7 466
Podíl mládeže	tr. činy	13 792	14 132	14 117	13 865	15 755
	v %	10,07	10,86	11,04	11,44	12,41
	přečiny	14 141	13 123	13 467	12 574	12 961
	v %	19,05	18,79	19,44	18,66	19,31

PŘEHLED
trestné činnosti spáchané recidivisty v ČSSR
v letech 1976—1980

KRIMINALITA	R o k				
	1976	1977	1978	1979	1980
Celkový počet případů spáchaných recidivisty	92 425	89 103	89 538	86 876	89 341
Podíl na objasněnosti v %	44,2	44,9	45,8	46,5	46,4
Spáchaná trestná činnost	60 550	57 568	57 142	55 286	57 718
Podíl na objasněnosti tr. činů v %	44,7	44,7	45,2	46,1	45,9
Spáchaná přečiná	31 875	31 535	32 396	31 590	31 623
Podíl na objasněnosti přečinů v %	43,3	45,4	47,1	47,1	47,3

Recidivisté stíhaní v ČSSR v letech 1976—1980
a jejich podíl na celkovém počtu pachatelů

RECIDIVISTÉ	R o k				
	1976	1977	1978	1979	1980
Celkový počet recidivistů	67 569	64 520	63 190	60 420	61 933
Podíl na počtu pachatelů v %	36,7	37,5	38,3	38,5	40,7
Recidivisté — trestná činnost	42 926	41 029	39 482	37 638	39 467
Podíl na pachatele tr. činů v %	36,2	36,6	37,0	37,3	38,6
Recidivisté — přečiná	24 643	23 491	23 708	22 782	22 466
Podíl na pachatele přečinů v %	37,5	39,1	40,6	40,6	44,6

Příloha č. 16

**Trestná činnost spáchaná pod vlivem alkoholu v letech
1976—1980 a její podíl u objasněných skutků v ČSSR**

KRIMINALITA CELKEM	R o k				
	1976	1977	1978	1979	1980
Celková kriminalita	52 004	50 888	50 033	45 129	47 492
Podíl na objasněnosti v %	24,6	25,5	26,0	23,9	24,7
Spáchané trestní činů	42 683	41 604	40 792	36 594	38 966
Podíl na objasněnosti tr. činů v %	31,2	32,0	31,9	30,2	31,0
Spáchané přečinů	9 321	9 284	9 241	8 535	8 526
Podíl na objasněnosti přečinů v %	12,6	13,3	13,3	12,7	12,8

OBECNÁ KRIMINALITA	R o k				
	1976	1977	1978	1979	1980
Celková obecná kriminalita	32 979	31 359	30 433	27 545	29 274
Podíl na objasnění v %	26,0	25,9	25,6	23,8	24,4
Spáchané trestní činů	25 910	24 435	23 470	21 030	22 578
Podíl na objasnění tr. činů v %	31,3	31,0	29,8	28,0	28,8
Spáchané přečinů	7 069	6 924	6 963	6 515	6 696
Podíl na objasnění přečinů v %	16,0	16,5	16,8	16,0	16,1

PŘEHLED
hospodářské kriminality v letech 1976—1980

HOSPODÁŘSKÁ KRIMINALITA		1976	1977	1978	1979	1980
Celkem		48 642	43 758	41 880	41 052	41 010
Odhaleno	trestných činů	20 434	17 885	15 963	15 989	16 825
	přečinů	28 208	25 873	25 917	25 063	24 185
Zjištěno pachatelů	trestných činů	25 055	21 667	19 782	20 213	21 312
	přečinů	29 883	27 315	27 313	26 482	25 668
Škody v 1000 Kčs u trestných činů	celkem	184 636	191 820	180 043	196 993	350 951
	zajištěno	31 108	38 619	32 634	52 317	71 049
Škody v 1000 Kčs u přečinů	celkem	5 655	5 217	4 792	5 144	4 987
	zajištěno	2 353	2 947	3 094	2 801	2 814

Rozkrádání majetku se škodou nad 100 000 Kčs (§ 132 tr. zák.)	v ČSSR	75	61	78	99	98
	v ČSR	51	42	56	80	78
	v SSR	24	19	22	19	20

PŘEHLED
mimořádných událostí v národním hospodářství v letech 1976—1980

		R o k				
		1976	1977	1978	1979	1980
Mimořádné události celkem		3 305	1 775	1 660	1 056	1 372
Způsobené škody		424 794 435	468 479 376	390 174 179	319 131 979	283 989 483*)
Druhy mimořádných událostí	požáry	2 465	894	856	492	684
	výbuchy	53	43	40	26	29
	výbuchy s následným požárem	30	22	20	16	10
	provozní poruchy a havárie	372	630	533	389	323
	ostatní mimořádné události	385	166	159	133	355
Zraněno	smrtelně	284	194	154	111	75
	těžce	319	156	210	159	123
	lehce	460	382	708	371	230

*) V tabulce není zahrnut požár v ČKD Naftové motory v Praze 5 ze dne 19. července 1980, při kterém vznikla přímá škoda ve výši 155 963 075 Kčs a následná škoda přesahuje 1,5 miliardy Kčs.

Loupeže spáchané v letech 1976—1980

(se škodou nad 20 000 Kčs)

Území	1976		1977		1978		1979		1980	
	celkem	objas.
ČSSR	7	2	18	10	18	11	11	7	11	5
ČSR	5	2	14	7	13	8	8	6	10	4
SSR	2	0	4	3	5	3	3	1	1	1

Krádeže vloupáním spáchané v letech 1976—1980

(se škodou nad 20 000 Kčs)

Území	1976		1977		1978		1979		1980	
	celkem	objas.
ČSSR	236	78	278	84	356	159	408	159	511	179
ČSR	152	58	174	52	217	97	264	101	351	119
SSR	84	20	104	32	139	62	144	58	160	60

**Vraždy (§ 219) a vraždy novorozeného dítěte matkou (§ 220)
v letech 1976—1980**

Území	§ 219 tr. zák.	R o k				
		1976	1977	1978	1979	1980
ČSSR	celkem	163	139	153	175	202
	z toho pokusů	51	45	41	57	63
	objasněno	160	135	146	172	197
	podíl objasnění v %	98,15	97,12	95,42	98,28	97,52
ČSR	celkem	105	90	107	118	119
	z toho pokusů	31	33	31	36	44
	objasněno	102	89	101	116	114
	podíl objasnění v %	97,14	98,88	94,39	98,30	95,79
SSR	celkem	58	49	46	57	83
	z toho pokusů	20	12	10	21	19
	objasněno	58	46	45	56	83
	podíl objasnění v %	100,00	93,87	97,82	98,25	100,00
Území	§ 220 tr. zák.	R o k				
		1976	1977	1978	1979	1980
ČSSR	celkem	17	19	24	19	17
	z toho pokusů	2	0	1	1	0
	objasněno	15	17	20	15	16
	podíl objasnění v %	88,23	89,47	83,33	78,95	94,11
ČSR	celkem	9	11	13	12	5
	z toho pokusů	1	0	0	1	0
	objasněno	8	9	10	9	4
	podíl objasnění v %	88,88	81,81	76,92	75,00	80,00
SSR	celkem	8	8	11	7	12
	z toho pokusů	1	0	1	0	0
	objasněno	7	8	10	6	12
	podíl objasnění v %	87,50	100,00	90,90	85,70	100,00

Přehled kriminality mládeže v ČSSR
Celkový počet případů kriminality spáchaných mládeží
v letech 1976—1980

Pachatelé	Počet a druh trest. jednání	R o k				
		1976	1977	1978	1979	1980
Mládež do 18 let celkem	celkem	27 933	27 255	27 584	26 439	28 716
	tr. činy	13 792	14 132	14 117	13 865	15 755
	přečiny	14 141	13 123	13 467	12 574	12 961
Mládež 6—15 let	celkem	11 247	11 675	12 559	11 033	11 714
	tr. činy	4 701	5 011	5 516	5 088	5 477
	přečiny	6 546	6 664	7 043	5 945	6 237
Mládež 15—18 let	celkem	17 756	16 963	16 233	16 659	18 493
	tr. činy	9 693	9 826	9 367	9 607	11 190
	přečiny	8 063	6 867	6 856	7 052	7 303

Počet trestně stíhaných mladistvých a nezletilých osob
 v letech 1976—1980

Pachatelé	Počet a druh trest. jednání	R o k				
		1976	1977	1978	1979	1980
Mládež do 18 let celkem	celkem	24 093	22 514	22 745	21 561	23 338
	tr. činy	10 975	10 686	10 879	10 403	11 760
	přečiny	13 118	11 828	11 866	11 158	11 578
Mládež 6—15 let	celkem	10 926	10 494	11 070	9 837	10 290
	tr. činy	4 507	4 422	4 842	4 421	4 738
	přečiny	6 419	6 072	6 228	5 416	5 552
Mládež 15—18 let	celkem	13 167	12 020	11 675	11 724	13 048
	tr. činy	6 468	6 264	6 037	5 982	7 022
	přečiny	6 699	5 756	5 638	5 742	6 026

Příloha č. 22

PŘEHLED
dopravních nehod v letech 1976—1980 a jejich následky

Počet nehod	1976	1977	Index 1976-100	1978	Index 1977-100	1979	Index 1978-100	1980
Celkem	78 382	80 122	102,22	77 977	97,32	109 660	140,63	102 517
Nehody s usmrcením	1 814	1 717	94,65	1 743	101,51	1 478	84,80	1 421
Nehody se zraněním	29 411	29 168	99,17	27 668	94,86	24 855	89,83	22 717
Nehody s hmotnou škodou	47 157	49 237	104,41	48 566	98,64	83 327	171,57	78 379

Následky nehod

Počet usmrcených	2 017	1 886	93,51	1 933	102,49	1 626	84,12	1 566
Těžce zraněných	9 333	8 877	95,11	8 248	92,91	6 716	81,43	6 150
Lehce zraněných	30 959	30 827	99,51	29 337	95,17	26 090	88,93	24 165
Způsobená hmotná škoda v mil. Kčs	594,7	582,9	98,02	566,7	97,22	550,7	97,18	511,1
Vyplacené plnění pojíšťoven v mil. Kčs	1 078,3	1 135,1	105,34	1 124,4	99,06	1 107,9	98,53	1 000,0

www.upn.gov.sk

**Cíle a hlavní úkoly služební činnosti SNB, PS a vojsk MV
po XVI. sjezdu Komunistické strany Československa
(v letech 1981—1985)**

I

Nastávající pětileté období, s přihlédnutím k předpokládanému vývoji vnějších a vnitřních faktorů, bude charakterizováno zejména vysokými požadavky na efektivnost a kvalitu bezpečnostní činnosti. Tato skutečnost je základním východiskem při formulování cílů a hlavních úkolů služební činnosti SNB, PS a vojsk MV vycházejících z usnesení XVI. sjezdu Komunistické strany Československa, jejichž realizací bude dále naplňováno poslání bezpečnostního aparátu v podmínkách dalšího budování rozvinutého socialismu. Struktura a rozsah úkolů vychází ze syntézy celospolečenských cílů a reálných zdrojů socialistické společnosti.

Zhodnocení činnosti za léta 1976—1980 a získané zkušenosti v uplynulém období potvrzují trvalou platnost a neměnnost principů výstavby a činnosti SNB, PS a vojsk MV, kterými jsou:

1. Uplatňování vedoucí úlohy KSČ v podmínkách nedílné velitelské pravomoci na všech stupních řízení.
2. Prohlubování třídně politického charakteru SNB, PS a vojsk MV.
3. Posilování internacionálního charakteru činnosti SNB, PS a vojsk MV při plnění úkolů bezpečnostní politiky KSČ a socialistického státu jako nedílné součásti internacionalizace a sbližování zemí světové socialistické soustavy.
4. Upevňování jednoty obou složek SNB a jejich součinnost a spolupráce s PS a vojsky MV.
5. Upevňování socialistické zákonnosti při výkonu služby v souladu s ústavou, zákony, socialistickým právním řádem a právním vědomím našeho lidu.
6. Posilování socialistické demokracie, upevňování svazku a rozvíjení spolupráce se státními, hospodářskými a společenskými orgány a organizacemi a pracujícími.

II

**Cíle služební činnosti SNB, PS a vojsk MV
do roku 1985**

1. Zajistit v podmínkách resortů MV realizaci bezpečnostní politiky KSČ a socialistického státu vyjadřující objektivní zájmy dělnické třídy a jejich spojenců při bez-

pečnostní ochraně výsledků socialistické revoluce a socialistické výstavby. Aktivně se podílet na zajišťování bezpečnosti socialistického společenského a státního zřízení, jekož i občanů v duchu programových úkolů KSČ, v souladu s ústavou a československými zákony.

2. Zajistit ochranu čs. ekonomiky a společných zájmů Rady vzájemné hospodářské pomoci zejména na úseku vědy, výzkumu, vývoje, plánování, výroby, financování a obchodu jako oblastí, které mají rozhodující vliv na úspěšnou výstavbu rozvinuté socialistické společnosti.
3. Zamezit snahám speciálních služeb hlavního protivníka a jejich pomahačům z miliaristických, revanšistických a maoistických kruhů o rozvracení státního a společenského zřízení v ČSSR a o narušování spojeneckých svazků se Sovětským svazem a dalšími zeměmi světového socialistického společenství.
4. Nepřipustit organizační zformování vnitřních nepřátel na jednotné akční základně, znemožnit prosazování jejich záměrů k rozvoji činnosti tzv. paralelních struktur a rozkládání oficiálních společenských struktur zevnitř. Zabránit jejich snahám o spojení a koordinaci nepřátelské činnosti s obdobnými živly v ostatních socialistických zemích.
5. Dosáhnout k 1. lednu 1986 v porovnání k 1. lednu 1981 snížení kriminality, zejména kriminální recidivy, závažné násilné, hospodářské a majetkové kriminality, kriminality mládeže a páchané na mládeži; dosáhnout zvýšení úrovně objasňování trestné činnosti na úseku obecné i hospodářské kriminality.
6. Zabezpečit spolehlivou ochranu státních hranic ČSSR, především s kapitalistickými státy.
7. Dosáhnout vyšší efektivnosti řízení v podmínkách resortů MV, SNB, PS a vojsk MV.
8. Podstatně zvýšit efektivnost a kvalitu bezpečnostní činnosti a k tomu postupně vytvářet potřebné vědeckotechnické, organizační a kádrové předpoklady.
9. Dosáhnout vysokého stupně morálně politického stavu a kázně komplexním využitím všech efektivních forem a metod, které ovlivňují výchovu, vzdělanost a všestrannou připravenost příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV.

10. Zkvalitnit materiální a technické zabezpečení výkonu služby při důsledném respektování zásad efektivnosti a hospodárnosti. V souladu se společenskými podmínkami zajistit vyšší úroveň sociální a zdravotnické péče u příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV.

III

Hlavní úkoly SNB, PS a vojsk MV v letech 1981—1985

Organizace a řízení

1. Na všech stupních řízení dále upevňovat vedoucí úlohu Komunistické strany Československa v podmínkách nedílné velitelské pravomoci. K tomu zejména:
 - a/ rozpracovat a rozvíjením účinné řídící, organizátorské a politickovýchovné práce zajistit důslednou realizaci závěrů XVI. sjezdu KSČ a dalších návazných usnesení stranických orgánů v činnosti SNB, PS a vojsk MV;
 - b/ zabezpečit systematickou a objektivní informovanost stranických orgánů o všech rozhodujících otázkách výstavby a činnosti SNB, PS a vojsk MV.
2. Dále prohlubovat socialistickou demokracii při realizaci bezpečnostní politiky KSČ a socialistického státu. K tomu zejména:
 - a/ zajistit, aby výchovná, preventivní a profylaktická práce se stala stále významnější formou činnosti SNB, PS a vojsk MV;
 - b/ provést rozbor forem a metod používaných bezpečnostními orgány pro zapojení pracujících na realizaci bezpečnostní politiky KSČ a socialistického státu, propracovat a realizovat nové, efektivnější formy a metody této činnosti, které by zvýšily podíl pracujících na boji s asociální a kriminální činností.
3. Zvýšit aktivní podíl SNB, PS a vojsk MV na součinnostních vztazích se spřátelenými bezpečnostními sbory, zejména SSSR. Tvůrčím způsobem využívat jejich zkušeností, především z oblasti řízení a organizace a k prohlubování internacionálního charakteru bezpečnostní práce.
4. Prohlubovat a upevňovat socialistickou zákonost jako základní princip činnosti SNB, PS a vojsk MV. K tomu zejména:
 - a/ zkvalitnit a upevnit kontrolní a analytickou činnost náčelníků, velitelů a kontrolních a inspekčních orgánů;

- b/ provádět na všech stupních řízení a ve stanovených termínech rozbory do držování socialistické zákonosti, přijímat a realizovat účinná opatření k odstraňování příčin porušování socialistické zákonosti;
- c/ zvýšit náročnost na náčelníky a velitele všech stupňů a nedopustit, aby se zbavovali odpovědnosti za nedostatky. Při hodnocení práce náčelníků a velitelů důsledněji posuzovat jimi používané metody řídící, organizátorské a politickovýchovné práce a úroveň znalostí právního řádu, znalostí celkové výslednosti bezpečnostní práce, stavu řešení stížností a podnětů pracujících u řízeného útvaru a o úrovni morálně politického stavu podřízených příslušníků.
5. Přijímat a realizovat konkrétní opatření ke zvyšování efektivnosti řídící a organizátorské práce. K tomu zejména:
 - a/ vytvořit při Vědecké radě ministra vnitra ČSSR sekci řízení, velení a organizace SNB, PS a vojsk MV. V její činnosti zabezpečit studijní a výzkumné zpracování otázek vědeckého řízení, velení a organizace v resortech MV s aplikací do praxe;
 - b/ provést analýzu efektivnosti systému řízení a velení uplatňovaného v rámci ministerstev vnitra, krajských a okresních správ SNB a na jejím základě přjmout a realizovat opatření ke zdokonalení přímého a metodického řízení;
 - c/ zpracovat kritéria hodnocení efektivnosti systému řízení a výslednosti práce po jednotlivých bezpečnostních problematikách a stanovit jednotný systém hodnocení v těchto oblastech.
6. Soustavně propracovávat systém řízení a velení SNB, PS a vojsk MV pro období branné pohotovosti státu. Aktualizovat systém řízení a efektivního využití sil a prostředků pro mimořádné bezpečnostní situace, zejména k zabránění vzniku a likvidaci hromadných protispolečenských vystoupení.
7. Vytvořit nezbytné organizační a kádrové podmínky pro zdokonalení systému plánování služební činnosti, pro zkvalitnění operativního řízení, pro efektivní využívání analytickoinformační činnosti a pro zvýšení účinnosti kontroly.
8. Provést zhodnocení dosažených výsledků bezpečnostní práce, systému řízení a velení, funkčnosti organizační struktury a zajištění kádrové výstavby okresních

správ SNB, včetně kádrové výstavby obvodních (místních) oddělení VB. Předložit v říjnu 1985 předsednictvu ÚV KSČ „Zprávu o činnosti okresních správ SNB a o kádrové výstavbě obvodních (místních) oddělení VB“.

9. Dotvářet a zdokonalovat organizační strukturu ministerstev vnitra, jím podřízených útvarů, krajských a okresních správ SNB při respektování zásad efektivnosti a hospodárnosti. Reagovat na podstatné změny bezpečnostní situace potřebnými úpravami v organizačních strukturách a realizovat je v souladu s objektivní potřebou výkonu služby. Vytvářet nové organizační celky pro výkon služby jen ve zvlášť odůvodněných případech k zajištění důležitých chráněných zájmů.
10. Zpracovat návrh a postupně zavést jednotný systém provádění preventivní ochrany příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV.
11. Provést rozbor systému řízení a výkonu ochrany objektů v ministerstvech vnitra, přjmout a postupně realizovat účinná opatření k zefektivnění činnosti na tomto úseku.

Čs. rozvědka

Rozpracovat cíle, úkoly čs. rozvědky a perspektivy rozvoje rozvědné činnosti ve zvláštním pětiletém plánu činnosti čs. rozvědky na léta 1981—1985.

Čs. kontrarozvědka

1. Zaměřit hlavní úsilí kontrarozvědné činnosti především proti speciálním službám USA, NSR, Velké Británie, Francie a jejím spojencům v rámci pactu NATO a proti podvratné činnosti zastupitelského úřadu ČLR v Praze. K tomu zejména:
 - a/ dokončit identifikaci pracovníků rozvědek legalizovaných na ZÚ kapitalistických států v ČSSR;
 - b/ důsledně rozpracovat stykovou bázi kapitalistických ZÚ v ČSSR, odhalovat agenturní a schránkové operace rozvědčíků, zesílit účinnost prováděných opatření v boji proti vizuální a technické rozvědce protivníka; zvyšovat efektivnost opatření k pronikání do stanovených zahraničních center. V boji proti vnějšímu nepříteli šířejí a komplexněji využívat výsledků vědeckotechnického rozvoje, především v elektronice, k odhalování speciální techni-

ky, spojení rozvědek s agenturou a ke zdokonalení operativní techniky. Využívat ve větší míře odhalených případů činnosti vnějšího nepřítele pro potřeby zahraniční politiky ČSSR a k politickovýchovnému působení na veřejnost;

- c/ zavést vůči diplomatům zastupitelských úřadů kapitalistických zemí v Praze (případně dalším) reciproční opatření obdobná těm, která jsou uplatňována proti pracovníkům našich zastupitelských úřadů v těchto zemích;
- d/ prohlubovat komplexnost kontrarozvědné práce při ochraně nejdůležitějších útvarů a součástí ozbrojených sil ČSSR. Odhalovat a zabraňovat pokusům o agenturní pronikání nepřátelských rozvědek do ČSLA. Zkvalitňovat vnější kontrarozvědnou ochranu určených objektů sovětských vojsk dislokovaných na území ČSSR;
- e/ zvýšit objem a kvalitu poznatků a signálů o nepřátelské činnosti vnějšího nepřítele, cílevědomějším využíváním poznatků čs. rozvědky, osob vyjíždějících do kapitalistických zemí z řad stážistů a stipendistů, navrátilců a cizinců přijíždějících do ČSSR.

2. Prosadit ofenzívní způsoby boje proti vnitřnímu nepříteli a zvýšit jejich efektivnost. K tomu zejména:
 - a/ nepřipustit formování „opozičních“ skupin nebo nových socialismu nepřátelských center a seskupení v ČSSR. Znemožnit koordinování akcí těchto živlů a jejich snahy a spojení s reakčními exponenty církví. Zamezit organizování tzv. činnosti paralelních struktur a pronikání protivníka do oficiálních struktur, zejména ROH, SSM a studentských organizací. Paralyzovat činnost „VONSu“, „PETLICE“ a „EXPEDICE“. Odhalovat a rozkládat nepřátelská seskupení zabývající se tvorbou materiálů analytické a koncepční povahy;
 - b/ znemožňovat spojení vnitřního nepřítele s ideodiverzními centry a emigrantskými organizacemi uskutečňované za účelem předávání informací o situaci v ČSSR a přepravy ideodiverzních materiálů;
 - c/ zabránit snahám o internacionálizaci tzv. opoziční činnosti; odhalovat a přerušovat kanály spojení nepřátelských živlů na disidenty především v PLR, MLR a SSSR;
 - d/ znemožnit reakčním duchovním, církevní hierarchii a sektám negativně ovlivňovat věřící. Odhalovat a zabraňovat činnosti tzv. tajné církve a neutralizo-

- vat aktivitu nepovolené sekty Svědci Jehovovi. Provádět opatření k upevňování postavení sdružení katolických duchovních PACEM IN TERRIS a Křesťanské mírové konference;
- e/ zintenzivnit úsili při odhalování vnitřních nepřátelských elementů v ozbrojených silách; zkvalitňovat a zvyšovat účinnost preventivně výchovné práce a ochrany vojáků ČSLA, především vojenské mládeže, před působením ideologické diverze a nepřátelské činnosti církvi a sekt.
3. Specifickými prostředky chránit určené zájmy a objekty socialistické výstavby a spolupůsobit při organizování celospolečenské ochrany ekonomiky. K tomu zejména:
- a/ využívat zkušeností z polských událostí (např. zevšeobecněných na celostátní poradě funkcionářů MV dne 5. listopadu 1980) a v této souvislosti zejména zpracovat celkovou koncepci bezpečnostní ochrany čs. ekonomiky a ve stanovených termínech ji realizovat;
- b/ vést boj proti aktivně nepřátelsky pracujícím pravicově oportunistickým a ostatním antisocialistickým živlům v čs. ekonomice s cílem zabránit, aby přímo nebo zejména v teoretické oblasti, plánování, financování a vědeckovýzkumné činnosti narušovaly politické cíle a záměry 7. pětiletého plánu;
- c/ vést boj proti imperialistickým rozvědkám, kapitalistickým monopolům, ekonomickým seskupením, státním a nestátním organizacím, jejichž činnost ohrožuje čs. ekonomiku; intenzivněji odhalovat jimi používané formy a metody činnosti, jejich záměry a tendence využití opěrných bodů v ČSSR a zahraničí;
- d/ zabezpečit kontrarozvědnou ochranu zájmů socialistické ekonomické integrace zemí sdružených v RVHP a vnějších ekonomických vztahů; napomáhat úspěšné realizaci usnesení XVI. sjezdu KSČ;
- e/ zajistit plnění úkolů stanovených resortů MV v systému komplexní ochrany objektů a procesů čs. ekonomiky s důrazem na oblasti palivoenergetické základny, zbrojnictva, průmyslu, strojírenství;
- f/ důsledněji odhalovat příčiny a předcházet mimořádným událostem v čs. ekonomice. Rozpracováním forem a metod preventivní činnosti výrazněji přispět k odhalování eventuální účasti vnitřních a vnějších nepřátel na narušování čs. ekonomiky a vzniku mimořádných událostí;
- g/ zvýšit úroveň preventivních opatření

při ochraně státního, služebního a hospodářského tajemství. Přednostně řešit úroveň ochrany utajovaných skutečností na úseku vnějších ekonomických vztahů, plánování, ve vědě a výzkumu, ve výpočetní technice a zbrojní výrobě.

4. Podstatně zvýšit úroveň analytické činnosti a zajistit tak dokonalé poznání forem a metod práce protivníka a zvýšení efektivnosti vlastní kontrarozvědné a agenturně operativní činnosti.
5. Rozšířit rozsah získávání informací orgány pasů a víz o účastnících aktivního i pasivního cestovního ruchu a prohloubit v tomto směru spolupráci s ostatními útvary SNB. Zabezpečit, aby nebyl povolován vstup, respektive nebylo, jako pravidlo, vydáváno vstupní vízum osobám - čs. emigrantům, kteří si neupravili vztah k ČSSR.

Veřejná bezpečnost

1. Zintenzivnit ochranu čs. ekonomiky a majetku v socialistickém vlastnictví. K tomu zejména:
- a/ realizovat v součinnosti s čs. kontrarozvědkou úkoly stanovené složce VB v systému komplexní ochrany čs. ekonomiky a k ochraně společných zájmů RVHP;
- b/ zabezpečit důsledné plnění úkolů na úseku boje proti hospodářské kriminalitě především v oblasti energetiky, dopravy, stavebnictví, investiční výstavby, zemědělství, potravinářského průmyslu, vnitřního obchodu a služeb obyvatelstvu;
- c/ dořešit organizační a kádrovou výstavbu služby ochrany objektů na stupni kraj a okres. Zintenzivnit a zefektivnit činnost orgánů VB při předcházení mimořádným událostem v národním hospodářství, při objasňování jejich příčin a při zajišťování dokumentace k eventuální účasti vnitřních nepřátel na vzniku mimořádných událostí;
- d/ systematicky odhalovat a ve spolupráci s příslušnými stranickými, státními, hospodářskými a společenskými orgány a organizacemi vést boj proti úplatkářství.
2. Provést celkovou analýzu účinnosti opatření přijatých v souladu s usnesením předsednictva ÚV KSČ ze dne 8. července 1977 k boji proti obecné kriminalitě v hlavních městech Praze a Bratislavě.
3. Přjmout soubor konkrétních opatření k efektivnímu odhalování a objasňování kriminality zejména na úseku hospodářské

- kriminality, kriminality mládeže a páchané na mládeži. K tomu především:
- přijmout a postupně realizovat účinná opatření k výraznějšímu odhalování latentní kriminality, k zajištění důsledné evidence, kontroly a efektivní preventivní činnosti vůči kriminálně závadovým osobám, zejména recidivistům a k včasnému odhalování jimi páchané trestné činnosti;
 - zkvalitnit a důsledněji využívat kriminalistických expertiz a výpočetní techniky, zejména k odhalování a objasňování závažných případů kriminální trestné činnosti;
 - zdokonalit činnost a zvýšit podíl SNB v systému celospolečenské prevence v boji proti kriminalitě, alkoholismu a nealkoholové toxikomanii mládeže. V plném rozsahu uplatňovat zákonné opatření zejména proti osobám dopouštějícím se trestné činnosti na mládeži. Realizovat vlastní opatření a spolupodílet se s příslušnými orgány a organizacemi na vytváření příznivějších podmínek pro vhodné využívání volného času mládeže a dětí.
- Zefektivnit agenturně operativní práci, především zkvalitněním řízení a kontroly výslednosti práce tajných spolupracovníků a důslednějším využíváním všech agenturně operativních prostředků a možností. Rozšířit a zkvalitnit agenturní síť, zejména v důležitých zájmových objektech a oblastech. Vytvořit podmínky pro opětovné využívání vězeňské agentury.
 - Zvýšit kvalitu a podíl pořádkové služby a předcházení a odhalování trestné činnosti. Přijmout konkrétní opatření ke snížení kriminality páchané na ulici. Zintenzivnit účinnost boje proti narušitelům klidu a veřejného pořádku v součinnosti s příslušnými orgány a organizacemi.
 - Přijmout účinná opatření k pozitivnímu ovlivňování silniční dopravy a snižovat dopravní nehodovost. K tomu zejména:
 - pokračovat v realizaci úkolů stanovených v Souboru komplexních opatření k zajištění bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na léta 1981—1985, přijatém vládami ČSR a SSR v dohodě s federálními orgány a organizacemi;
 - aktivně se spolupodílet na budování automatizovaných systémů řízení městské silniční dopravy ve vybraných krajských městech;
 - zvýšit aktivní podíl příslušníků dopravní služby VB na spolupráci s národními výbory a s orgány a organizacemi zainteresovanými na zajišťování silničního

provozu, zejména při zkvalitňování dopravního značení, zdokonalování právních předpisů a při zvyšování účinnosti dopravní prevence a výchovy.

- Rozšiřovat počty a působit na zvyšování odbornosti a morálně politické úrovni členů PS VB a zřizovat nové jednotky PS VB v místech a objektech, kde to vyžadují bezpečnostní zájmy společnosti.

Pohraniční stráž, ochrana státních hranic a vojska MV

- Upevnit a prohloubit jednotný systém ochrany státních hranic. Zdokonalit součinnost s ostatními útvary SNB, ČSLA a LM při jejich ochraně. Podílet se na politické výchově obyvatelstva pohraničních oblastí a zvyšovat jeho aktivní účast na ochraně a bezpečnosti státních hranic.
- Zvyšovat aktivnost, pružnost, akceschopnost a spolehlivost systému a organizace ochrany státních hranic. K tomu zejména:
 - zabezpečit sladěné, cílevědomé a racionalní využití sil a prostředků PS v celé hloubce pohraničního území na úseku hranic s kapitalistickými státy;
 - prohlubovat účinnost zpravodajských a operativně technických opatření pasových kontrol na hraničních přechodech především zdokonalením forem a metod jejich práce.
- Zvyšovat úlohu a podíl zpravodajské služby na ochraně státních hranic, zejména na odhalování organizovaných příprav a pokusu o nelegální a násilné pronikání přes státní hranice. Ve větší míře uplatňovat prvky preventivní a profylaktické činnosti.
- Pokračovat v plánovité výstavbě rot PS a zahájit v 7. pětiletém plánu ve schválených termínech výstavbu objektů — velitelství PS a vojsk MV.
- Zdokonalovat stávající ženijně technické, signální zabezpečení ochrany státních hranic a spojení. Pokračovat v budování komunikační sítě v pásmu činnosti pro zvyšování manévrovosti vojenských sil.
- Zabezpečit plnění úkolů vyplývajících pro HS PS OSH z dlouhodobého komplexního plánu opatření ke zvýšení propustnosti hraničních přechodů, zrychlení a zkvalitnění odbavovacího procesu na těchto přechodech. Zabezpečit předpokládané otevření nových hraničních přechodů nebo změnu jejich charakteru.
- Změnit charakter ostrahy objektů střežených útvary vojsk MV postupným uplatňo-

- váním nových progresívních prvků jejich ostrahy a zaváděním vhodných technických prostředků.
8. Organizačně zabezpečit převzetí ostrahy určených objektů zvláštní důležitosti vojsky MV a zabezpečit centralizované řízení útvarů vojsk MV provádějících jejich ostrahu.
 9. Udržovat vysokou bojovou a mobilizační připravenost PS a jednotek vojsk MV k plnění úkolů v míru a za branné pohotovosti státu. Zvýšit jejich připravenost pro plnění úkolů v době mimořádných bezpečnostních opatření.

Vědeckotechnický rozvoj

Cíle a úkoly rozvoje vědy a techniky v SNB, PS a vojskách MV konkretizuje „Plán rozvoje vědy a techniky v oboru působnosti FMV na léta 1981—1985 s výhledem do roku 1990“. Hlavními jsou tyto úkoly:

1. Zdokonalovat metody a prostředky činnosti SNB, PS a vojsk MV v souladu s vývojem společenské funkce socialistického státu. Zajistit aplikaci objektivních zákonitostí přírodních a technických věd do bezpečnostní praxe.
2. Dále prohlubovat studium teoretického bohatství děl klasiků marxismu-leninismu, stranických dokumentů a zkušeností bratrských KS, zejména KSSS, s aplikací do podmínek činnosti SNB, PS a vojsk MV. Pokračovat ve zpracování „Dějin SNB“, „Dějin PS a útvarů OSH“, „Dějin vojsk MV“, „Základů bezpečnostní politiky KSČ a socialistického státu“ a dokumentu „Objektivní a subjektivní příčiny a podmínky trestné činnosti v ČSSR“;
3. Pokračovat ve výstavbě vědeckovýzkumné a technické základny SNB, PS a vojsk MV.
4. Zkoumat a vyvíjet moderní prostředky spojení, utajování přenášených informací, zabezpečovací, signální, nástrahové a kriminalistické techniky pro výkon bezpečnostní služby. Rozpracovávat metody pronikání do utajovaných informačních systémů nepřitele. Zkoumat možnosti využití farmakologie v bezpečnostní práci.

Kádrová a personální práce, politickovýchovná práce a resortní vzdělávání

Hlavní úkoly kádrové a personální práce, politické a profesní přípravy v SNB, PS a vojskách MV stanoví dokument „Plán kádrové a personální práce a vzdělávání v SNB, PS a vojskách MV na léta 1981—1985“. Jsou to zejména tyto hlavní úkoly:

1. V oblasti kádrové a personální práce:
 - a/ pokračovat ve zkvalitňování kádrového složení, zejména řídícího aparátu i celkového trídně politického a sociálního složení SNB, PS a vojsk MV;
 - b/ cílevědomým výběrem, přípravou, obměnou a rozmístováním vedoucích řídících kádrů vytvářet podmínky k racionalizaci a efektivnosti řízení, k úspoře pracovních sil a materiálních zdrojů. Zajistit, aby do náčelnických funkcí počínaje obvodními odděleními byli ustanovenováni příslušníci splňující všechny kvalifikační požadavky;
 - c/ plánovitě a cílevědomě zabezpečovat vysokoškolskou přípravu, politický růst a odbornou praxi kádrových rezerv;
 - d/ zkvalitnit výběr nových příslušníků SNB, PS a vojáků vojsk MV a přijímat účinná opatření k omezení jejich nežádoucí fluktuace. Zajistit, aby každoročně byly naplněny plánované početní stavby příslušníků SNB a dosáhnout naplněnosti početních stavů v jednotkách PS a vojsk MV.
2. V oblasti politické a profesní přípravy:
 - a/ zkvalitňovat řízení resortního vzdělávacího systému, zabezpečit jeho plné rozvinutí z hlediska obsahu i forem a prohloubit obsahovou a metodickou návaznost jednotlivých článků a stupňů vzdělávacího systému;
 - b/ zefektivnit pedagogickou činnost v resortních vzdělávacích zařízeních, zejména v oblasti zdokonalování aktivních vyučovacích metod, využíváním technických prostředků a prohlubováním návaznosti výuky na vědeckovýzkumnou činnost. Upevňovat jednotu výuky a výchovy a dále zkvalitňovat proces komunické výchovy;
 - c/ zajistit roční vyřazování 1200 absolventů pohotovostních útvarů, 1200 absolventů praporčické školy a od roku 1983 vyřazování 600 absolventů internátního studia a 100 absolventů dálkového studia Vysoké školy SNB;
 - d/ zabezpečit ve vzdělávacím cyklu získání požadovaného vzdělání pro cca 5200 praporčíků a pro cca 12 500 důstojníků;
 - e/ připravovat mladé příslušníky SNB, PS a vojáky vojsk MV důsledněji a komplexněji pro výkon bezpečnostní služby. Formovat jejich aktivní životní postoje, komunistické přesvědčení a spojení jejich životních cílů s perspektivami socialistické společnosti.

3. Prohloubit podíl politickovýchovné práce na realizaci úkolů vyplývajících z bezpečnostní politiky strany. Zkvalitnit cílevědomé, komplexní a diferencované působení politickovýchovného aparátu a náčelníků. Realizovat opatření ke zvyšování morálně politického stavu a kázně.
4. Zkvalitňovat politickovýchovné působení a propagační činnost SNB, PS a vojsk MV mezi obyvatelstvem ve prospěch realizace bezpečnostní politiky KSČ a socialistického státu, k upevnění a objasňování společenského poslání bezpečnostního aparátu.

Materiálně technické, finanční, zdravotnické a sociální zabezpečení

Na základě pětiletého plánu resortů MV zpracovat prováděcí plány investiční výstavby, materiálně technického zabezpečení, pracovních sil, rozvoje vědy a techniky, školství, zdravotnictví a návrhy rozpočtů příjmů a výdajů na jednotlivé roky pětiletky. Přitom zejména:

1. Rozpracovat na podmínky resortů MV úkoly, které vyplynou z realizace souboru opatření ke zdokonalení soustavy plánovitého řízení národního hospodářství po roce 1980 pro oblast materiálně technického, finančního a sociálního zabezpečení. Přijímat další opatření ke zhospodárnění činnosti SNB, PS a vojsk MV.
2. Zpracovat dlouhodobou koncepci dislokačních potřeb a z nich vyplývající investiční výstavby v resortech MV na období 10 let (1985—1995) podle plánovaného (předpoládaného) vývoje činnosti SNB, PS a vojsk MV. Přednostně řešit bytovou výstavbu zvláště v Praze a na státních hranicích.
3. Modernizovat prostředky operativní, výpočetní a zdravotnické techniky, zavádět efektivnější strojovou, přístrojovou a měřicí techniku. Realizovat obměnu a zkvalitnění ve výzbrojně, ženijní, výstrojní a proviantní službě.
4. Posilovat sociální jistoty a prohlubovat hmotnou a preventivní zdravotnickou péči o příslušníky SNB, PS a vojáky vojsk MV a občanské pracovníky.